

מחקרים בתחום תאונות הדרכים והבטיחות בדרכים

אישיות מועדת לתאונות (accident prone personality)

מהי - רובינשטיין (4, 16-17)

אכיפה

במגזר החרדי - המנחם ואח' (14)

באמצעות מצלמות מהירות

מצלמות גלויית - נורמן ואח' ; נורמן 1

מצלמות סמויות - נורמן ואח' ; נורמן 1

אלכוהול

אחוז הנפגעים קשה בישראל בשל אלכוהול מתוך כלל נפגעי תאונות דרכים - בורד ואח' (3)
אחוז הנהגים המעורבים בתאונות דרכים קטלניות בישראל שבדמם נמצאה רמת אלכוהול העולה על המותר בחוק - בורד ואח' (3)

אכיפה - השפעת אכיפה משטרתית על הנכונות לנהוג תחת השפעת אלכוהול - בורד ואח' (14, 49)
דפוסים של שתיית אלכוהול בקרב האוכלוסייה הכללית בישראל

גברים לעומת נשים - בורד ואח' (18)

מבוגרים לעומת צעירים - בורד ואח' (18)

נשואים לעומת צעירים - בורד ואח' (19)

מספר מנות משקה הנצרכות בעת בילוי - בורד ואח' (23)

המקומות בהם שותים - בורד ואח' (22)

פרמטרים המשמשים להחלטת הנהג אם לנהוג לאחר שתייה - בורד ואח' (23)

תדירות השתייה - בורד ואח' (22)

תדירות נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

לאחר שתיית 1-2 מנות אלכוהול - בורד ואח' (24)

לאחר שתיית 3-4 מנות אלכוהול - בורד ואח' (24)

לאחר שתיית 4 ויותר מנות אלכוהול - בורד ואח' (24)

דפוסים של שתיית אלכוהול בקרב אוכלוסיית סטודנטים בישראל

מספר מנות משקה הנצרכות בעת בילוי - בורד ואח' (30)

המקומות בהם שותים - בורד ואח' (30)

פרמטרים המשמשים להחלטת הנהג אם לנהוג לאחר שתייה - בורד ואח' (31)

תדירות השתייה - בורד ואח' (29)

תדירות נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

לאחר שתיית 1-2 מנות אלכוהול - בורד ואח' (31)

לאחר שתיית 3-4 מנות אלכוהול - בורד ואח' (32)

לאחר שתיית 4 ויותר מנות אלכוהול - בורד ואח' (32)

דפוסים של שתיית אלכוהול בקרב אוכלוסיית מבלים בפאבים בישראל

מספר מנות משקה הנצרכות בעת בילוי - בורד ואח' (37)

המקומות בהם שותים - בורד ואח' (37)

פרמטרים המשמשים להחלטת הנהג אם לנהוג לאחר שתייה - בורד ואח' (38)

תדירות השתייה - בורד ואח' (36)

תדירות נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

לאחר שתיית 1-2 מנות אלכוהול - בורד ואח' (38)

לאחר שתיית 3-4 מנות אלכוהול - בורד ואח' (39)

לאחר שתיית 4 ויותר מנות אלכוהול - בורד ואח' (39)

היקף תופעת שתיית אלכוהול

בישראל - בורד ואח' (3)

בעולם - בורד ואח' (3)

הצעות להתמודד עם תופעת הנהיגה תחת השפעת אלכוהול

הבהרת החוק לציבור – בורד ואח' (49, 16)

הורדת אחוז האלכוהול המותר בדם בעת נהיגה ל-0% - בורד ואח' (17)

הסברה - בורד ואח' (49, 16)

קמפיין תקשורתי - בורד ואח' (49)

שיפור הנגישות למקומות הבילוי - בורד ואח' (49, 17)

הרגלי צריכתו –

בישראל - רוני ואח' (16)

בקרב גברים לעומת נשים - רוני ואח' (38-39)

בקרב צעירים - רוני ואח' (22)

סוגי המשקאות הנצרכים - רוני ואח' (38-39)

תדירות הצריכה - רוני ואח' (28-29)

בעולם - רוני ואח' (15)

בקרב צעירים - רוני ואח' (16)

השפעת אכיפה משטרתית על הנכונות לנהוג תחת השפעת אלכוהול - בורד ואח' (14, 49)

השפעת שתיית אלכוהול על הסיכון למעורבות בתאונת דרכים

בישראל - בורד ואח' (3)

בשטח עירוני - בורד ואח' (3)

בשטח בינעירוני - בורד ואח' (3)

השפעת שתיית אלכוהול על פעילות המוח - בורד ואח' (3)

הקשר בין מאפיינים סוציו דמוגרפיים ונהיגה תחת השפעת אלכוהול

כללי - בורד ואח' (4, 44-45)

גיל – בורד ואח' (25, 33, 44-45)

מגדר - בורד ואח' (25, 33, 44-45)

השכלה - בורד ואח' (25, 44-45)

הקשר בין אמונות פטליסטיות ונהיגה תחת השפעת אלכוהול

כללי - בורד ואח' (4, 26, 33)

הקשר בין תמיכה חברתית ונהיגה תחת השפעת אלכוהול

כללי - בורד ואח' (5, 11, 25, 33)

הקשר בין נורמות סובייקטיביות ונהיגה תחת השפעת אלכוהול

כללי - בורד ואח' (4, 5, 26)

הקשר בין העמדות של הפרט ונהיגה תחת השפעת אלכוהול

תפיסת הנהג בקשר סיכון - בורד ואח' (13, 26)

כאחד הגורמים המשמעותיים ביותר למוות בתאונות דרכים - רוני ואח' (11, 13)
מבחי שטח לשכרות

מבחן הליכה בקו ישר - רוני ואח' (67)

מבחן עמידה על רגל אחת - רוני ואח' (68)

מבחן ריצוד האישונים - רוני ואח' (67)

מדיניות חקיקתית במדינות שונות ביחס להגבלת הנהיגה בגילופין - רוני ואח' (11)
מנגנון פעולתו

העיתוי שבו השפעת האלכוהול מגיעה לשיאה - רוני ואח' (14)

השפעתו על שתיין מנוסה לעומת שתיין לא מנוסה - רוני ואח' (14)

פגיעתו בביצועי הנהיגה - רוני ואח' (11)

צריכתו בקרב צעירים - רוני ואח' (6, 11, 16)

היקף התופעה - בורד ואח' (47)

הכמות הנצרכת - רוני ואח' (7)

נשים לעומת גברים - רוני ואח' (7)

סוגי המשקאות הנצרכים בידי צעירים - רוני ואח' (16)

צריכתו בשילוב משקאות אנרגיה - רוני ואח' (6, 19-20)

מוכנות צעירים לנהוג לאחר צריכת אלכוהול

לפי סוג המשקה - רוני ואח' (6, 25-26, 29-30)

קבוצת הגיל 26-35 כבעלת הסיכון הגבוה ביותר לנהיגה תחת השפעת אלכוהול - בורד ואח'
(47)

שכיחות הצריכה - רוני ואח' (10)

צריכתו בשילוב משקאות אנרגיה

דפוסי הצריכה (מקומות, אירועים) - רוני ואח' (7, 10, 11, 22, 26-27)

השפעה על הנהיגה ועל תחושות הנהגים - רוני ואח' (8, 10, 12, 42, 63, 73)

הסיבות לשילוב - רוני ואח' (7, 10, 36-37)

כללי - רוני ואח' (6)

מיתון השפעת האלכוהול באמצעות משקאות אנרגיה - רוני ואח' (9, 20, 42, 63)

תדירות הצריכה - רוני ואח' (32-35)

אלכוהול - במדינות שונות באירופה (כולל ישראל)

גישת הנהגים כלפי נקיטה באמצעים חוקיים נגד נהגים תחת השפעת אלכוהול - סארטר (168-169)
נהגי רכב פרטי

שכיחות נהיגה תחת השפעת אלכוהול - סארטר (88-89)

שכיחות עיכוב נהגים לשם ביצוע בדיקות אלכוהול - סארטר (93-94)

נהגי רכב דו גלגלי

שכיחות נהיגה תחת השפעת אלכוהול - סארטר (163-165)

תפיסת הסיכון ביחס לנהיגה תחת השפעת אלכוהול - סארטר (167-168)

אלכוהול בשילוב משקאות אנרגיה

השפעת אלכוהול בשילוב משקאות אנרגיה על הנהיגה - רונן ואח' (8, 10, 12, 42, 63, 73)
משקאות אנרגיה

מהם - רונן ואח' (16-17)

מיתון השפעת האלכוהול באמצעות משקאות אנרגיה - רונן ואח' (9, 20, 42, 63)
צריכתם בשילוב אלכוהול - רונן ואח' (6, 8, 10, 12, 31)

דפוסי הצריכה (מקומות, אירועים) – רונן ואח' (7, 10, 11, 22, 32-35, 26-27)
השפעה על הנהיגה ועל תחושות הנהגים - רונן ואח' (8, 10, 12, 42, 63, 73)
הסיבות לשילוב - רונן ואח' (7, 10, 36-37)
כללי – רונן ואח' (6)

מיתון השפעת האלכוהול באמצעות משקאות אנרגיה - רונן ואח' (9, 20, 42, 63)
רכיביהם - רונן ואח' (17-18)

תדירות הצריכה - רונן ואח' (32-35)

אמצעי בטיחות

מערכת (In Vehicle Data Recorder) IDVR

מהי - לוטן (6, 46-50, 119)

תפקידה בסיוע לנהגים צעירים ולהוריהם לשפר ולשמור על רמת בטיחות נהיגה טובה
במהלך שנת הנהיגה הראשונה - לוטן (6, 31)

אמצעי בטיחות טכנולוגיים ברכב (במדינות שונות באירופה כולל ישראל)

גישת הציבור כלפי שימוש באמצעים שונים

אמצעי הגבלת מהירות – סארטר (123)

קופסה שחורה - סארטר (124)

alco-lock - סארטר (124-125)

גלאי עייפות - סארטר (126)

שכיחות אמצעי בטיחות שונים ברכב

מערכות ניווט – סארטר (116-117)

ABS – סארטר (117)

אמצעי התראה על אי חגירת חגורות בטיחות – סארטר (117-118)

גלאי עייפות – סארטר (118)

אמצעי הגעה לבית הספר

בארצות הברית – סיקרון 1 (8, 14)

בישראל - סיקרון 1 (4, 8)

שיעור הילדים המגיעים ברגל – סיקרון 1 (4, 8, 14)

שיעור הילדים מתוכם שהגיעו בצורה מסוכנת - סיקרון 1 (4, 15, 25)

שיעור הילדים המגיעים ברכב פרטי – סיקרון 1 (4, 8, 14)

שיעור הילדים מתוכם שהגיעו בצורה מסוכנת - סיקרון 1 (4, 5, 16, 25)

שיעור הילדים המגיעים בהסעה - סיקרון 1 (4, 8, 14)

שיעור הילדים מתוכם שהגיעו בצורה מסוכנת - סיקרון 1 (4, 15, 25)

שיעור הילדים המגיעים באופניים - סיקרון 1 (4, 8)

שיעור הילדים מתוכם שהגיעו ללא קסדה - סיקרון 1 (4, 15)

הגעה לא בטוחה לבית הספר

בחלוקה לפי רמה כלכלית-חברתית של היישוב - סיקרון 1 (5, 21-23)

השוואה בין השנים 2007 ו-2008 - סיקרון 1 (20-23, 26)

אמצעי התרעה ברכב

השפעתם על המרחק שהרכב נוסע מתחילת האירוע ועד תחילת התגובה – ישרון (10-11)

השפעתם על התרחשות תאונות דרכים – ישרון (6, 12-14)

השפעתם על מוקד הקשב של הנהג לפני ובמהלך אירוע – ישרון (14-16)

אופניים חשמליים

דרכים לצמצום הסיכון הכרוך בנסיעה ב – גיטלמן ואחי' 5 (37)

מעורבות בתאונות דרכים של רוכבי - גיטלמן ואחי' 5 (32)

תקינה ישראלית ביחס ל – גיטלמן ואחי' 5 (19)

בוסטר

(ראו גם – מושב בטיחות)

מצבים שבהם ההורים לא מושיבים את ילדם בבוסטר - לוי ואחי' (32-33)

נכונות לרכוש בוסטר בקרב הורים בגיל הרלבנטי - חמו-לוטם 1 (7) ; חמו-לוטם 2 (65, 95-96)

שיעור ההורים המושיבים את ילדיהם בבוסטר

בקבוצת הגיל 5-9 - לוי ואחי' (33)

בקבוצת הגיל 9-10 - לוי ואחי' (33)

תפיסת ההורים לגבי הגיל המקסימלי להושה בבוסטר - לוי ואחי' (31)

בטיחות בדרכים

אמצעים לשיפור בטיחות הנהיגה בקרב נהגים צעירים

הארכת תקופת הליווי - לוטן (11, 89)

הטלת מגבלות על נהיגת לילה בתחילת הנהיגה העצמאית - לוטן (11)

מערכת ניטור ברכב – לוטן (11)

משוב משפחתי על הנהיגה – לוטן (11)

מתן הדרכה אישית להורים - לוטן (11)

בטיחותם של משתמשי דרך עם מוגבלות - מהלאל ואחי' (17-18)

השלכות בטיחות שליליות של האור האדום-צהוב ברמזור - מהלאל ואדרי (10)

מדדים להערכת רמת בטיחות בדרכים - גיטלמן ואחי' (22-23)

פתרון בעיות בטיחות באמצעות חקיקה - מהלאל ואחי' (16)

שימוש באמצעים טכנולוגיים לשיפור הבטיחות בדרכים - לוטן (27-30)

בטיחות בדרכים ברשויות המקומיות

בעיות הקשורות להתנהגות

נהיגת צעירים - סיקרון (16)

נהיגה ללא רישיון - סיקרון (16)
 מנטליות ישראלית - סיקרון (16)
 החרדים כאוכלוסייה ייחודית - סיקרון (16)
 אי-כיבוד החוק בתוך יישוב - סיקרון (17)
 קלנועית - סיקרון (17)
 הורים בכניסה לבתי הספר - סיקרון (17)
 בתוך הסעות ילדים – סיקרון (18)
 אי חגירת חגורת בטיחות - סיקרון (18)
 חנייה בחצר - סיקרון (18)
 בעיות הקשורות לתשתיות
 בעיות נפוצות
 כבישים צרים - סיקרון (13)
 כבישים רחבים - סיקרון (13)
 עליות, ירידות ועיקולים - סיקרון (13)
 פיזור מוסדות ומוקדי עניין - סיקרון (14)
 בתים עם פתח לכיוון הצירים הראשים - סיקרון (14)
 צמחייה לא מטופלת - סיקרון (14)
 כבישי מע"צ - סיקרון (14)
 ערי מעבר - סיקרון (15)
 כבישים לא מותאמים לתחבורה המודרנית - סיקרון (15)
 מפגש עם בעלי חיים - סיקרון (15)
 תשתיות חסרות או לקויות - סיקרון (15)
 אמצעים לשיפור התשתיות
 מעבר חצייה - סיקרון (20)
 גדר הפרדה - סיקרון (20)
 מעגלי תנועה - סיקרון (20)
 פסי האטה - סיקרון (20)
 בניית מסוף להסעת ילדים - סיקרון (20)
 מטה בטיחות – סיקרון (7, 29-35)
 תפקידיו - סיקרון (7)
 יעדיו - סיקרון (7)
 שיטות להגברת הבטיחות ברשות המקומית
 הסברה – סיקרון (24-26)
 חינוך – סיקרון (21-24)
 שיפור תשתיות – סיקרון (20)

בטיחות בדרכים – מדדים להשוואה

אחוז הילדים מכלל ההרוגים בתאונות דרכים – השוואה בינלאומית - גיטלמן ואח' 2 (18)
 מספר הרוגים בתאונות דרכים בחתך לפי נסועה – השוואה בינלאומית - גיטלמן ואח' 2 (15)

ערים בישראל בעלות שיעור ההיפגעות בתאונות הגבוה ביותר - גיטלמן ואח' 2 (17-16)

בטיחות ילדים בדרכים

דרכי ההגעה לבית הספר

אופן ההגעה לבית הספר

לפי רשות מקומית – המנחם ואח' (51)

לפי מין - המנחם ואח' (51)

הגעה בטוחה ולא בטוחה לבית הספר - המנחם ואח' (54-51)

דפוסי תנועה של ילדים - לוי ואח'

בדרך לבית הספר ובדרך חזרה מבית הספר - לוי ואח' (48-46)

הקשר בין אופן ההגעה לבית הספר לבין גיל הילד - לוי ואח' (19)

כנגזרת של גיל, מגדר, מגזר ורמת הכנסה – לוי ואח' (84-82)

בשעות אחר הצהריים - לוי ואח' (48-46)

כנגזרת של גיל, מגדר, אזור מגורים, רמת הכנסה והשכלת האם - לוי ואח' (82-79, 49)

כנגזרת של מגזר (ערבים/יהודים חרדים/יהודים לא חרדים) - לוי ואח' (9, 81-79, 113-112)

היפגעות ילדים בתאונות דרכים כרוכבי אופניים וכחולכי רגל בחברה החרדית - המנחם ואח'

השפעת משתנים דמוגרפיים וחברתיים על היפגעות ילדים בתאונות דרכים - המנחם ואח' (6, 9, 15)

השפעת משתנים דמוגרפיים וחברתיים על התנהגות בטוחה בכביש - המנחם ואח' (6)

השתתפות ילדים בפעילות בנושא בטיחות בדרכים

השפעתה על התנהגות בטוחה של ילדים – לוי ואח' (68-65)

השפעתה על חגירת חגורות בטיחות - לוי ואח' (67)

השפעתה על חציית כביש במעבר חציה - לוי ואח' (68)

חציית כביש

שיעור המתנהגים באופן בטוח ובאופן לא בטוח בחציית כביש

לפי רשות מקומית – המנחם ואח' (49-38)

לפי גיל הילד – המנחם ואח' (49-38)

לפי מין הילד - המנחם ואח' (49-38)

רכיבה על אופניים בקרב ילדים

דפוסי רכיבה

לפי רשות מקומית - המנחם ואח' (54)

לפי גיל - המנחם ואח' (56)

לפי מין – המנחם ואח' (56)

לפי מקום הרכיבה - המנחם ואח' (56)

הימצאותו של אביזר נראות בחשיכה

לפי גיל - המנחם ואח' (59)

לפי מין הילד – המנחם ואח' (59)

לפי חבישת קסדה – המנחם ואח' (59)

לפי רשות מקומית - המנחם ואח' (60)

לפי סוג אופניים – המנחם ואח' (60)

לפי סוג אתר - המנחם ואח' (60)

חבישת קסדות

- לפי גיל – המנחם ואחי (57)
  - לפי מין – המנחם ואחי (57)
  - לפי תנאי רכיבה – המנחם ואחי (57)
  - לפי עיר – המנחם ואחי (58)
  - לפי אתר רכיבה – המנחם ואחי (58)
  - תקינות חבישת הקסדה - המנחם ואחי (58)
  - תנאי רכיבה (לבד, בליווי מבוגר, בקבוצת ילדים)
  - לפי גיל – המנחם ואחי (61)
  - לפי מין – המנחם ואחי (61)
  - לפי סוג אתר - המנחם ואחי (62)
- תמותת ילדים בישראל עקב תאונות - המנחם ואחי (2, 6)
- תאונות דרכים כסיבה המובילה לתמותת ילדים בגיל 0-17 - המנחם ואחי (2, 6)

בטיחות ילדים - מדדים לגבי תפיסת ההורים את רמת הבטיחות של ילדיהם בעיר

במדינות שונות בעולם

- באוסטרליה - שמר חיים ואחי (12)
  - באנגליה – שמר חיים ואחי (10-11)
  - בארצות הברית – שמר חיים ואחי (11)
  - בדרום אפריקה – שמר חיים ואחי (12)
  - בניו זילנד - שמר חיים ואחי (10)
- השפעת הרמה הסוציו-אקונומית על תפיסת הסיכון של ההורים - שמר חיים ואחי (11, 14)
- תפיסת תושבים בישראל

- ביחס לאחריות העירייה במניעת היפגעות ילדים – שמר חיים ואחי (15)
  - ביחס למאפייני העיר הבטוחה לילדים מפני תאונות דרכים – שמר חיים ואחי (16)
  - ביחס לחשיבות טיפול העירייה בגורמי מניעה (כגון מעברי חצייה) – שמר חיים ואחי (17)
  - ביחס להערכת טיפול העירייה בגורמי מניעה – שמר חיים ואחי (18-20)
  - ביחס לשינוי בשנים האחרונות ברמת הבטיחות בעיר - שמר חיים ואחי (21)
- תפיסות ועמדות הורים ביישובים ערבים בישראל בנושא אחריות העירייה/המועצה לפעול לבטיחות ילדים

- הבדלים בין נשים וגברים - אבו עסבה ואחי (15)
  - הבדלים לפי משתנה רמת השכלה - אבו עסבה ואחי (16)
  - הבדלים לפי משתנה רמת הכנסה - אבו עסבה ואחי (17)
  - הבדלים לפי משתנה דת - אבו עסבה ואחי (18)
  - הבדלים לפי משתנה אזור מגורים - אבו עסבה ואחי (19)
  - הבדלים לפי גיל ההורה - אבו עסבה ואחי (20)
  - הבדלים לפי מספר ילדים מתחת לגיל 15 - אבו עסבה ואחי (20)
  - הבדלים לפי נוכחות ילדים מתחת לגיל 4 בבית ההורים - אבו עסבה ואחי (20)
- הערכת אופן הטיפול של העירייה בנושאי בטיחות שונים

הבדלים לפי מגדר - אבו עסבה ואחי (26)
הבדלים לפי רמת השכלה - אבו עסבה ואחי (29)
הבדלים לפי רמת הכנסה - אבו עסבה ואחי (33)
הבדלים לפי דת - אבו עסבה ואחי (36)
הבדלים לפי גיל ההורה - אבו עסבה ואחי (40)
הבדלים לפי מספר ילדים מתחת לגיל 15 - אבו עסבה ואחי (41)

בטיחות ילדים בדרכים - סיכונים לילדים כהולכי רגל

אי מתן זכות קדימה על-ידי נהגים - לוי ואחי (53-52)
בעת הליכה עצמאית - לוי ואחי (23-20)
בעת חציית כביש - לוי ואחי (23-25, 51-53)
הכנת ילדים לפני חציית כביש - לוי ואחי (26-27, 53-54)
שיעור ההורים שאינם מתירים לילדיהם לחצות כביש לפני גיל 9 - לוי ואחי (26)
בעת חציית כביש במעבר חצייה - לוי ואחי (53-51)
ליווי של ילדים כהולכי רגל - לוי ואחי (49-50)
מגבלות שבגינן ילדים הולכי רגל הינם פגיעים במיוחד - לוי ואחי (1)
קבוצת הגיל 5-9 ההפגיעה במיוחד - לוי ואחי (1)
כנגזרת של גיל, מגדר, מגזר (יהודים/ערבים) ורמת הכנסה - לוי ואחי (86-92)
סיוע ממשמרות הבטיחות - לוי ואחי (52)

בטיחות ילדים בדרכים - סיכונים לילדים כנוסעים ברכב

בטיחות בנסיעה כנגזרת של גיל, מגדר, מגזר ורמת הכנסה - לוי ואחי (96-97)
ירידה מהרכב בצד המדרכה - לוי ואחי (56)
לפי מקטעי היום וקבוצות גיל - לוי ואחי (57)
נסיעה במושב קדמי/אחורי - לוי ואחי (55)
לפי מקטעי היום וקבוצות גיל - לוי ואחי (55)
פילוח דמוגרפי של המקפידים על התנהגות בטוחה בנסיעה ברכב - לוי ואחי (57)
לפי מגדר, דתיות ורמת הכנסה - לוי ואחי (55)
שימוש בחגורת בטיחות - לוי ואחי (56)
לפי מקטעי היום וקבוצות גיל - לוי ואחי (56)

בטיחות ילדים בדרכים - סיכונים לילדים כנוסעים באוטובוס

אי קבלת סיוע בירידה מהאוטובוס - לוי ואחי (64)
לפי מקטעי היום וקבוצות גיל - לוי ואחי (65)

בטיחות ילדים בדרכים - סיכונים לילדים כנוסעים בהסעות ילדים

בטיחות בהסעות כנגזרת של גיל, מגדר, מגזר ורמת הכנסה - לוי ואחי (97-98)
שיעור הילדים שאינם חוגרים חגורות בטיחות - לוי ואחי (58)
שיעור הילדים שאינם מקבלים סיוע בירידה מההסעה - לוי ואחי (58)
שיעור החוצים כביש ללא מעבר חציה לאחר הירידה מההסעה - לוי ואחי (59)

בטיחות ילדים בדרכים - סיכונים לילדים כרוכבי אופניים

בעת חציית כביש

אי מתן זכות קדימה לרוכבים במעבר חצייה - לוי ואחי' (62)
 הנחיית הורים לגבי חציית כבישים בעת הרכיבה - לוי ואחי' (63)
 חציית כביש שלא במעבר חצייה בעת רכיבה - לוי ואחי' (60-61)
 דפוסי הרכיבה מבחינת מקום (מדרכה, שביל אופניים, כביש, פארק) - לוי ואחי' (60)
 חבישת קסדה - לוי ואחי' (39-43, 63)
 חסמים לחבישת קסדה - לוי ואחי' (42)
 תפיסת ההורים כלפי נחיצות חבישת קסדה - לוי ואחי' (40-42)
 כנגזרת של דתיות ההורה (חילוניים/מסורתיים/דתיים וחרדים) - לוי ואחי' (36)
 ליווי ילדים בעת רכיבתם לפי מקום וקבוצת גיל - לוי ואחי' (60)
 רכיבה בשעות החשיכה - לוי ואחי' (37-38)
 שיעור הרוכבים בקרב ילדים - לוי ואחי' (35, 59)
 שיעור הרוכבים ללא ליווי מבוגר - לוי ואחי' (35, 59)
 גורמי הנעה לרכיבה ללא ליווי מבוגר - לוי ואחי' (36-37)

בטיחות ילדים ברכב

חקיקה בנושא בטיחות ילדים ברכב

תמיכת הציבור בחוק המחייב שימוש בבוסטר עד גיל 9 - חמו-לוטס 1 (6)
 תמיכת הציבור בחוק המחייב ריסון ילדים ברכב - חמו-לוטס 1 (7)
 תמיכת הציבור בחוק המחייב שימוש במושב בטיחות בעת שחרור ילדים מבי"ח - חמו-לוטס
 1 (7)

ידע בנושא ריסון ילדים בסל קל או במושב בטיחות

בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 1 (4, 5, 6, 12, 14)
 בקרב הורים לילדים בגילאים רלבנטיים - חמו-לוטס 1 (4, 5, 6, 13, 14)
 בקרב אוכלוסייה חרדית - חמו-לוטס 1 (4, 5)
 בקרב בעלי הכנסה נמוכה - חמו-לוטס 1 (4, 5, 14)
 בקרב בעלי השכלה תיכונית ומטה - חמו-לוטס 1 (4, 5, 14)
 בקרב נחשפים לקמפיין - חמו-לוטס 1 (5, 6)
 בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 1 (16, 20, 25)
 בחתך לפי מוצא ההורים - חמו-לוטס 1 (17, 22, 26)
 בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 1 (18, 22, 27)

ידע בנושא הושבה נגד כיוון הנסיעה

בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 1 (4, 12)
 בקרב הורים לילדים בגילאים רלבנטיים - חמו-לוטס 1 (4)
 בקרב אוכלוסייה חרדית - חמו-לוטס 1 (4, 14)
 בקרב עולים חדשים - חמו-לוטס 1 (4, 14)
 בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 1 (16, 20, 25)
 בחתך לפי מוצא ההורים - חמו-לוטס 1 (17, 22, 26)
 בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 1 (18, 22, 27)

ידע בנושא הושבה מאחור

בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 1 (4, 5, 6, 12, 14)

בקרב הורים לילדים בגילאים רלבנטיים – חמו-לוטס 1 (4, 5, 6, 13, 14)
 בקרב הורים צעירים - (4, 5, 16)
 בקרב עולים חדשים - חמו-לוטס 1 (4, 14)
 בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 1 (16, 20, 25)
 בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 1 (17, 22, 26)
 בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 1 (18, 22, 27)
 נקיטת התנהגות בטיחותית בקרב הורים בנסיעה האחרונה
 הקשר בין ידע לבין נקיטת התנהגות בטיחותית ברכב – חמו-לוטס 1 (9)
 נסיעה במושב האחורי – חמו-לוטס 1 (8)
 ריסון באמצעי בטיחות מתאים – חמו-לוטס 1 (8)

בטיחות ילדים ערבים בדרכים

דפוסי תנועה של ילדים ערבים -

בדרך לבית הספר ובדרך חזרה מבית הספר - לוי ואחי' (82-84)
 כללי - לוי ואחי' (9, 79-81, 112-113)
 סיכונים לילדים כהולכי רגל - לוי ואחי' (86-92)
 סיכונים לילדים כנוסעים ברכב - לוי ואחי' (96-97)
 סיכונים לילדים כנוסעים בהסעות ילדים - לוי ואחי' (97-98)

בעיות בטיחות עיקריות בישראל

אוכלוסיות פגיעות

רוכבי אופנוע – גיטלמן ואחי' (111)
 ילדים – גיטלמן ואחי' (111)
 קשישים – גיטלמן ואחי' (112)
 הולכי רגל – גיטלמן ואחי' (110-111)
 נהגים צעירים – גיטלמן ואחי' (112)

בהשוואה לבעיות הבטיחות העיקריות במדינות המובילות בתחום הבטיחות בדרכים - גיטלמן ואחי'
 (117-118, 15)

התנהגויות לא בטוחות

מהירויות נסיעה גבוהות – גיטלמן ואחי' (113)
 אי שימוש באמצעי בטיחות ברכב – גיטלמן ואחי' (112)
 נהיגה תחת השפעת אלכוהול – גיטלמן ואחי' (113-114)
 רמת בטיחות נמוכה של הדרכים החד-מסלוליות – גיטלמן ואחי' (114)
 בטיחות לא מספקת של רחובות עירוניים – גיטלמן ואחי' (114)
 אי הטמעת אמצעי הבטיחות בציי רכב – גיטלמן ואחי' (114)
 ניהול בטיחות לקוי
 פיזור מטלות בין הרשויות - גיטלמן ואחי' (15, 116)
 מידע וידע (מחקרי, סטטיסטי) לא מספק בקשר לתאונות דרכים - גיטלמן ואחי' (115-116)
 שירותי פינוי והצלה : זמן הגעת כוחות הצלה לאחר תאונה - גיטלמן ואחי' (116)

בעיות בטיחות במדינות שונות בעולם

התנהגויות לא בטוחות של משתמשי הדרך

מהירות (מהירות מופרזת ומהירות לא מתאימה לתנאי השטח) – גיטלמן ואח' (40, 41, 42),

(45)

נהיגה תחת השפעת אלכוהול – גיטלמן ואח' (40, 41, 42, 45)

נהיגה תחת השפעת סמים – גיטלמן ואח' (40, 41, 42)

נהיגה תחת השפעת עייפות – גיטלמן ואח' (40, 42)

אי חגירת חגורות בטיחות – גיטלמן ואח' (40, 41, 42, 45)

אי חבישת קסדה – גיטלמן ואח' (41, 42)

אי ציות לחוקי עבודה ומנוחה ע"י נהגים מקצועיים – גיטלמן ואח' (42)

תשתיות לא בטוחות – גיטלמן ואח' (40, 41, 45)

משתמשי דרך פגיעים

הולכי רגל – גיטלמן ואח' (40, 41)

רוכבי אופניים – גיטלמן ואח' (40, 41)

רוכבי אופנוע – גיטלמן ואח' (40, 41)

ילדים – גיטלמן ואח' (40, 41)

קשישים – גיטלמן ואח' (40, 41)

נהגים צעירים – גיטלמן ואח' (40, 41)

בטיחות כלי רכב – גיטלמן ואח' (40)

טיפול רפואי לאחר תאונה – גיטלמן ואח' (41)

גיל

השפעת הגיל על המוכנות לנטילת סיכונים – טאובמן בן-ארי (1, 28, 30-34)

משמעות אישית ובין-אישית של נהיגה בקרב צעירים – טאובמן בן-ארי (37-40)

דרכים מומלצות להתמודדות עם בעיות בטיחות בישראל

הגברת השימוש באמצעי בטיחות ברכב – גיטלמן ואח' (125)

הטמעת אמצעי בטיחות בצי הרכב – גיטלמן ואח' (129)

הפחתת נהיגה תחת השפעת אלכוהול – גיטלמן ואח' (126)

הפחתת מהירויות נסיעה – גיטלמן ואח' (126-127)

פיזור מטלות בין רשויות – גיטלמן ואח' (130)

שיפור ההגנה על הולכי רגל – גיטלמן ואח' (120)

שיפור ההגנה על רוכבי אופנוע – גיטלמן ואח' (121)

שיפור ההגנה על ילדים – גיטלמן ואח' (122)

שיפור ההגנה על קשישים – גיטלמן ואח' (123)

שיפור אכיפה והכשרה של נהגים צעירים – גיטלמן ואח' (124)

שיפור תשתיות של רחובות עירוניים – גיטלמן ואח' (127)

שיפור תשתיות בדרכים בין עירוניות חד מסלוליות – גיטלמן ואח' (128)

דרכים להתמודדות עם בעיות בטיחות במדינות שונות בעולם

אמצעים להפחתת נהיגה בשכרות

- בדיקות נשיפה אקראיות לכל הנהגים ולא רק לנהגים "חשודים" – גיטלמן ואח' (45)
- העלאת הסיכוי להיתפס ע"י עריכת יותר בדיקות נשיפה אקראיות בצידי הדרך – גיטלמן ואח' (45)
- התקנת Alcohol interlocks בכלי רכב של עבריינים בעלי עבירה ראשונה חמורה ובכלי רכב של כל העבריינים החוזרים – גיטלמן ואח' (45)
- שיפור המודעות הציבורית וקמפיינים חינוכיים לכל קבוצות הגיל בהתבסס על מחקר – גיטלמן ואח' (45)
- הורדת הזמינות של משקאות אלכוהוליים – גיטלמן ואח' (45)
- על-ידי העלאת הגיל המותר לרכישת אלכוהול – גיטלמן ואח' (45)
- על ידי איסור על מכירת אלכוהול בתחנות דלק ובבתי קפה בתחנות הסעה – גיטלמן ואח' (45)
- אמצעים להגברת השימוש בחגורות בטיחות
- אכיפה משטרתית המגובה על ידי חקיקה וקנסות – גיטלמן ואח' (45)
- תוכניות הסברה אינטנסיביות בכלי התקשורת – גיטלמן ואח' (45)
- הכנסת טכנולוגיות כמו מערכות תזכורת לחגירת חגורות וחסמי הנעת הרכב אם לא חגורים – גיטלמן ואח' (45)
- שיפור תשתיות הדרכים
- שיפורי דרך ממוקדים לטיפול במיקומים עם אחוז התאונות הגבוה ביותר – גיטלמן ואח' (45)
- סימון שולי הדרך באמצעים שמיעתיים (פס משונן) – גיטלמן ואח' (45)
- ריבוד שולי הדרך – גיטלמן ואח' (45)
- ניקוי הצמחייה בצידי הדרך – גיטלמן ואח' (45)
- בניית נתיבי עקיפה – גיטלמן ואח' (45)
- שיפורי תשתית ספציפיים – גיטלמן ואח' (45)
- הסרה או טיפול במכשולים בצידי הדרך – גיטלמן ואח' (45)
- מעקות בטיחות גמישים בצידי הדרך ובמפרדה – גיטלמן ואח' (45)
- מעגלי תנועה בצמתים – גיטלמן ואח' (45)
- תיעול תנועה – גיטלמן ואח' (45)
- הארת הדרך וסמני דרך מוארים – גיטלמן ואח' (45)
- קידום כלי רכב בטוחים
- מערכות בקרת יציבות אלקטרונית - גיטלמן ואח' (46)
- מערכות למניעת התנגשות - גיטלמן ואח' (46)
- מערכות אזהרה על סטייה מנתיב- גיטלמן ואח' (46)
- הגדלת קצב החדירה של מערכות בטיחות אקטיביות ופאסיביות באמצעות חינוך הצרכנים - גיטלמן ואח' (46)
- קידום רישיון מדורג לנהגים צעירים
- הגבלות על נהיגת לילה - גיטלמן ואח' (46)
- הגבלה על הסעת נוסעים צעירים - גיטלמן ואח' (46)
- נקודות עונשין מדורגות במהלך תקופת התנאי- גיטלמן ואח' (46)
- תקופת למידה מורחבת תחת השגחה - גיטלמן ואח' (46)

שיפור הבטיחות של משתמשי דרך פגיעים

אמצעים הנדסיים - גיטלמן ואחי' (46)

תוכניות חינוך - גיטלמן ואחי' (46)

חקיקה - גיטלמן ואחי' (46)

אכיפה של חובת חבישת קסדות - גיטלמן ואחי' (46)

ביגוד מגן לרוכבי אופניים ורוכבי דו-גלגלי - גיטלמן ואחי' (46)

הפרדה פיזית של הולכי רגל, רוכבי אופניים ורוכבי דו-גלגלי מכלי רכב - גיטלמן ואחי' (46)

חשיפה פיזית של הולכי רגל, ורוכבי אופניים רק לכלי רכב הנוסעים במהירות הקטנה מ- 30

קמ"ש - גיטלמן ואחי' (46)

שיפור הטיפול הרפואי בנפגעים לאחר תאונה

מערכות "Mayday" המיועדות להפחית את הזמן שבין התרחשות התאונה ומתן טיפול

רפואי - גיטלמן ואחי' (46)

הדרכת ניהול טראומה עבור צוותי שירותי החירום בשטח - גיטלמן ואחי' (46)

שירותי מסוקים במיוחד ברדיוס של 200 ק"מ מבתי חולים מרכזיים - גיטלמן ואחי' (46)

הדרכת צוותים לניהול טראומה בבתי החולים - גיטלמן ואחי' (46)

צמצום הפגיעה בילדים

אימוץ יעד נפרד להפחתת מספרי ההרוגים בקרב ילדים - גיטלמן ואחי' (50)

שיפור צוותי החירום ושירותי השיקום והתאמתם לצרכי ילדים - גיטלמן ואחי' (50)

שיפורי תשתית

תכנון סביבת הדרך באופן שיכיר ביכולות ובמגבלות של ילדים - גיטלמן ואחי' (50)

יישום אזורי 30 קמ"ש בשילוב אמצעי מיתון תנועה באזורי מגורים, בדרך לבית

ספר וסביב תחנות אוטובוס - גיטלמן ואחי' (50)

יישום תשתית בטוחה לרכיבה על אופניים המופרדת מתנועת כלי רכב - גיטלמן ואחי'

(50)

תכנון מגרשי חנייה כדי להקטין אפשרויות להליכה מאחורי כלי רכב שעשויים

לנסוע לאחור - גיטלמן ואחי' (50)

שימוש באמצעי בטיחות

אכיפת החקיקה בנושא חגורות בטיחות ואמצעי ריסון לילדים ברכב - גיטלמן ואחי'

(50)

הפיכת השימוש במושבי בטיחות נגד כיוון התנועה לחובה עבור ילדים עד גיל 4 -

גיטלמן ואחי' (50)

הגברת מודעות ההורים לחשיבות השימוש באמצעי ריסון לילדים - גיטלמן ואחי' (50)

הגדלת זמינותם ויכולת קנייתם של אמצעי ריסון לילדים - גיטלמן ואחי' (50)

קידום השימוש בקסדות - גיטלמן ואחי' (50)

שיפור הנראות של ילדים בעת הליכה או רכיבה על אופניים - גיטלמן ואחי' (50)

שיפורים ברכב

התקנת אמצעים מתקדמים המזכירים לחגור חגורות בטיחות בכל המושבים - גיטלמן ואחי'

(50)

שיפור תכנון כלי הרכב כך שתוקטן חומרת הפגיעה בעת התנגשות עם הולך רגל או רוכב אופניים - גיטלמן ואח' (50)
התקנת גלאי מכשולים בכל האוטובוסים והמשאיות - גיטלמן ואח' (50)

הולכי רגל

היפגעות הולכי רגל בתאונות דרכים
בהשוואה למשתמשי דרך אחרים – רוזנבלום ואח' (3)
גורמים הקשורים להיפגעות הולכי רגל
אינטראקציה בין הולכי רגל לבין נהגים ביחס למתן זכות קדימה במעברי חצייה
– רוזנבלום ואח' (4)
גיל – רוזנבלום ואח' (3)
מאפייני אישיות – רוזנבלום ואח' (3)
מין – רוזנבלום ואח' (3)
משתנים דמוגרפיים (מצב משפחתי, חינוך, הכנסה, תעסוק, דתיות) – רוזנבלום ואח' (3)
שימוש בטלפון סלולארי – רוזנבלום ואח' (4)
תשתיות הדרך – רוזנבלום ואח' (4)
זיהוי סכנות בכביש על ידי הולכי רגל – רוזנבלום ואח' (1)
גברים לעומת נשים – רוזנבלום ואח' (1, 20-21)
לפי קבוצות גיל (ילדים, בוגרים, גיל +65) – רוזנבלום ואח' (1, 21-22)
השפעת אימון והדרכה על – רוזנבלום ואח' (1-2, 5-6, 21, 22-23)
ייצוג יתר של הולכי רגל בתאונות דרכים בישראל - מהלאל ואח' (7)
ילדים הולכי רגל
היפגעות ילדים בתאונות דרכים כהולכי רגל בחברה החרדית - המנחם ואח'
היפגעות ילדים בעת חציית כביש במעבר חציה - סיקרון 1 (9)
שיעור הילדים עד גיל 12 שנפגעו עקב התנהגות לא בטוחה בכביש מתוך כלל הנפגעים הולכי הרגל - סיקרון 1 (10)
ירידה ממוצעת בשיעור התאונות בקרב הולכי רגל במדינות שונות לאחר התקנות מעגל תנועה - קשינסקי ואח' (17)
קבוצות סיכון בקרב הולכי רגל
ילדים – רוזנבלום ואח' (3, 5)
קשישים – רוזנבלום ואח' (3, 5)

הולכי רגל (במדינות שונות באירופה כולל ישראל)

הולכי רגל שנהרגו בתאונות דרכים בשנת 2009 – סארטר (254, 323)
בהשוואה לכלל ההרוגים בתאונות - סארטר (254)
מידת שביעות הרצון של הולכי הרגל מרמת הביטחון בדרכים - סארטר (275)
מאפיינים דמוגרפיים של הולכי רגל
בחתך לפי גיל – סארטר (249-251)

בחתך לפי מין – סארטר (252)
מוטיבציה להליכה ברגל - סארטר (255-256)
בחתך לפי גיל – סארטר (261-262)
בחתך לפי מין – סארטר (262)
בחתך לפי גודל היישוב – סארטר (263, 266)
בחתך לפי אזור מגורים (כפרי/עירוני) – סארטר (264, 266)
בחתך לפי מעורבות עבר בתאונת דרכים - סארטר (264, 267)
שכיחות חציית כביש שלא במעבר חצייה – סארטר (274)

הולכי רגל – ילדים כהולכי רגל

דפוסי היפגעות של ילדים כהולכי רגל
בעת חציית כביש

סך כל הנפגעים - גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי קבוצות גיל – גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי חומרת הפגיעה – גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי דרך החצייה
במעבר חצייה
עם רמזור - גיטלמן ואח' 2 (13)
בלי רמזור - גיטלמן ואח' 2 (13)
שלא במעבר חצייה
ליד צומת – גיטלמן ואח' 2 (13)
שלא ליד צומת - גיטלמן ואח' 2 (13)

שלא בעת חציית כביש

סך כל הנפגעים - גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי קבוצות גיל – גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי חומרת הפגיעה – גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי הפעילות בעת ההיפגעות
הליכה בכיוון התנועה – גיטלמן ואח' 2 (13)
הליכה נגד כיוון התנועה – גיטלמן ואח' 2 (13)
משחק בכביש – גיטלמן ואח' 2 (13)
עמידה על הכביש – גיטלמן ואח' 2 (13)
הימצאות על שטח הפרדה – גיטלמן ואח' 2 (13)
הימצאות על המדרכה - גיטלמן ואח' 2 (13)

קבוצת הסיכון העיקרית להיפגעות הולכי רגל בתאונת דרכים לפי גיל במדינות שונות

בארצות הברית (גילאי 5-9) - גיטלמן ואח' 2 (4)
בבריטניה (גילאי 5-7) - גיטלמן ואח' 2 (4)
בניו זילנד (גילאי 5-9) - גיטלמן ואח' 2 (4)
בקנדה (גילאי 5-9) - גיטלמן ואח' 2 (4)

היפגעות ילדים בישראל

אשפוז ילדים עקב פגיעה

אשפוז ילדים עקב תאונות מתוך כלל הילדים שאושפזו בחתך לפי גיל ושנה - גיטלמן ואח' 1 (41-40)

אשפוז ילדים עקב תאונות בחתך לפי כוונה (פגיעה מכוונת/לא מכוונת) - גיטלמן ואח' 1 (41)

אשפוז ילדים עקב תאונות בחתך לפי סיבת הפגיעה – גיטלמן ואח' 1 (42-41)

אשפוז ילדים עקב תאונות בחתך לפי גיל, מין, מגזר וחומרת הפגיעה - גיטלמן ואח' 1 (43-42)

מספר הפניות למלר"ד עקב היפגעות - דלאל ואח' (5)

מספר אשפוזים עקב היפגעות - דלאל ואח' (5)

בהשוואה למדינות ה-OECD

סיבות לתמותה של ילדים בגיל 1-14 כתוצאה מפגיעה - גיטלמן ואח' 1 (19-18)

פגיעות מכוונות – גיטלמן ואח' 1 (19-18)

נפילות – גיטלמן ואח' 1 (19-18)

כוויות/אש – גיטלמן ואח' 1 (19-18)

טביעות – גיטלמן ואח' 1 (19-18)

רכב ממונע - גיטלמן ואח' 1 (19-18)

תמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות

בחתך לפי מין (בנים/בנות) – גיטלמן ואח' 1 (20)

בחתך לפי מין וקבוצות גיל – גיטלמן ואח' 1 (21)

בחתך לפי גיל - גיטלמן ואח' 1 (23-22)

מספר הרוגים בשנה עקב היפגעויות (מכוונות ובלתי מכוונות) - דלאל ואח' (5)

עלויות כלכליות של היפגעות ילדים בישראל - גיטלמן ואח' 1 (48-47)

עלויות תמותת ילדים כתוצאה מפגיעות כאחוז מהתל"ג במדינות נבחרות (כולל ישראל) -

גיטלמן ואח' 1 (49-48)

פניות לחדרי מיון

שכיחות ושיעורים של פניות ילדים למיון לפי גיל, שנה, וסיבת הפניה - גיטלמן ואח' 1 (46-45)

שכיחות ושיעורים של פניות ילדים למיון לפי גיל, מין ומגזר - גיטלמן ואח' 1 (46)

תמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות

הסיבות המובילות לתמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות

תאונות דרכים – גיטלמן ואח' 1 (31-30, 14)

טביעות – גיטלמן ואח' 1 (31-30, 14)

שיעורי תמותה לפי קבוצות גיל ומגזר - גיטלמן ואח' 1 (68-67)

אש וכוויות – גיטלמן ואח' 1 (31-30, 14)

בחתך לפי גורם הכווייה וגיל - גיטלמן ואח' 1 (80-79)

הרעלות – גיטלמן ואח' 1 (31-30, 14)

בחתך לפי סוג הרעל, אופן החשיפה (בליעה, עקיצה וכו'), אתר החשיפה

(בית, בית ספר וכו') ונסיבות החשיפה (טעות, תאונה, מזון וכו') - גיטלמן

ואח' 1 (84-83)

נפילות - גיטלמן ואח' 1 (14, 30-31)

אשפוז כתוצאה מנפילות לפי מקום הנפילה וגיל - גיטלמן ואח' 1 (71-72)

אשפוז כתוצאה מנפילות לפי מקום אתר הנפילה וגיל - גיטלמן ואח' 1 (74-72)

(72)

אשפוז כתוצאה מנפילות לפי מקום הנפילה ומגזר - גיטלמן ואח' 1 (74)

תמותת ילדים בישראל מהיפגעות בהשוואה למדינות מתפתחות/מפותחות - גיטלמן ואח' 1

(23-24)

תמותת כתוצאה מהיפגעות בהשוואה לכלל הפטירות בישראל לפי קבוצות גיל - גיטלמן ואח' 1

1 (27-28)

תמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות בחתך לפי גיל ומין - גיטלמן ואח' 1 (35-36)

תמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות בחתך לפי מגזר (יהודים/לא יהודים) וקבוצות גיל -

גיטלמן ואח' 1 (36-38)

תמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות בחתך לפי סיבת היפגעות ומגזר - גיטלמן ואח' 1 (38-39)

תמותת ילדים כתוצאה מפגיעה בחתך לפי כוונה (פגיעה מכוונת/לא מכוונת) וקבוצות גיל -

גיטלמן ואח' 1 (29-31)

תמותת ילדים כתוצאה מפגיעה בחתך לפי סיבת התמותה מפגיעה וקבוצות גיל - גיטלמן ואח' 1

1 (30-35)

תאונות כסיבת המוות המובילה בגילים 1-19 - גיטלמן ואח' 1 (10)

היפגעות ילדים בישראל המתרחשת בבית ובפעילות פנאי

אשפוז לפי קבוצות גיל - גיטלמן ואח' 1 (64)

סוגי הפגיעה - גיטלמן ואח' 1 (65)

פניות למיון - גיטלמן ואח' 1 (65)

תמותת עקב היפגעות בבית ובפנאי בחתך לפי סיבת הפגיעה - גיטלמן ואח' 1 (65)

היפגעות ילדים בתאונות (לאו דווקא תאונות דרכים)

הגורמים להיפגעות ילדים

חבורות/מכות קהות - חמו-לוטס ואח' (4, 12-13, 16)

נפילות - חמו-לוטס ואח' (4, 12-13, 16)

נפילות מגובה - חמו-לוטס ואח' (17)

נפילה מעמידה - חמו-לוטס ואח' (17)

נפילה ממוצרי תינוקות - חמו-לוטס ואח' (17)

תאונות דרכים - חמו-לוטס ואח' (4, 12-13, 16)

בעת נסיעה ברכב - חמו-לוטס ואח' (15)

בעת רכיבה על אופניים או "גלגלים" אחרים - חמו-לוטס ואח' (15)

כהולכי רגל - חמו-לוטס ואח' (16)

פגיעות ספורט/משחק - חמו-לוטס ואח' (4, 12-13, 15)

חדירת גופים זרים לעין, לאוזן, לנרתיק, ולאף - חמו-לוטס ואח' (4, 12-13, 17)

כוויות והתחשמלות - חמו-לוטס ואח' (4, 12-13)

- הרעלות – חמו-לוטם ואחי' (4, 13-12, 17)
- כתוצאה מתרופות – חמו-לוטם ואחי' (18)
- כתוצאה מחומרי ניקוי – חמו-לוטם ואחי' (18)
- כתוצאה מגורמים אחרים - חמו-לוטם ואחי' (18)
- הכשות ונשיכות – חמו-לוטם ואחי' (4, 13-12, 18)
- בליעת גוף זר – חמו-לוטם ואחי' (4, 13-12, 18)
- חנק – חמו-לוטם ואחי' (4, 13-12, 18)
- שאיפת גוף זר – חמו-לוטם ואחי' (4, 13-12, 18)
- טביעה - חמו-לוטם ואחי' (4, 13-12, 18)
- מאפייני התאונות
- בחתך לפי מקום התאונה - חמו-לוטם ואחי' (8, 23)
- בבית ספר – חמו-לוטם ואחי' (8)
- בבית – חמו-לוטם ואחי' (8)
- בכביש ובדרך - חמו-לוטם ואחי' (8)
- הטיות לגבי מקום התאונה הקשורות לצרכי ביטוח - חמו-לוטם ואחי' (8)
- בחתך לפי שעת התאונה - חמו-לוטם ואחי' (8-9, 24)
- בחתך לפי חודשי השנה – חמו-לוטם ואחי' (9-10, 24)
- בחתך לפי חגי ישראל וסוג הפגיעה
- תאונות דרכים – חמו-לוטם ואחי' (10)
- כוויות – חמו-לוטם ואחי' (10)
- הרעלות – חמו-לוטם ואחי' (11)
- נפילות – חמו-לוטם ואחי' (11)
- היפגעות מבעלי חיים - חמו-לוטם ואחי' (11)
- תמותה של ילדים עקב היפגעות בתאונות
- בקבוצת הגיל 1-19 - חמו-לוטם ואחי' (3)
- בקבוצת הגיל 1-4 – חמו-לוטם ואחי' (3)
- בקבוצת הגיל 15-17 - חמו-לוטם ואחי' (3)
- תמותה של ילדים עקב היפגעות בתאונות – ילדים לא יהודים לעומת ילדים יהודים
- בקבוצת הגיל 0-4 – חמו-לוטם ואחי' (3)
- בקבוצת הגיל 5-14 – חמו-לוטם ואחי' (3)
- בקבוצת הגיל 15-19 - חמו-לוטם ואחי' (3)

היפגעות בקרב ילדים ערבים (לאו דווקא בתאונות דרכים)

- בהשוואה לאוכלוסייה היהודית
- כוויות – אבו עסבה ואחי' (6)
- נפילות - אבו עסבה ואחי' (5)
- תאונות בית – אבו עסבה ואחי' (5-6)
- תמותה - אבו עסבה ואחי' (6)
- הגורמים לתאונות האופייניות לאוכלוסייה הערבית

ליקויים סביבתיים-פיזיים

- בתים שאינם עומדים בדרישות בטיחות – אבו עסבה ואחי (6)
- חוסר במעקי-מדרגות, סורגים, שערים וכדומה – אבו עסבה ואחי (6)
- התקנות חשמל לא תקינות – אבו עסבה ואחי (6)
- אי נעילת ארונות עם חומרים מסוכנים (תרופות, חומרי ניקוי וכדומה) - אבו עסבה ואחי (6)
- חצרות לא בטוחות – אבו עסבה ואחי (6)
- בישול וחימום באמצעות אש חיה – אבו עסבה ואחי (6)
- תשתית סביבתית במצב ירוד – אבו עסבה ואחי (7)
- העדר גינות ציבוריות ומגרש משחקים - אבו עסבה ואחי (7)

סיבות אנושיות-תרבותיות

- משפחות מרובות ילדים החיות בצפיפות – קושי בהשגחה על ילדים – אבו עסבה ואחי (7)
- מחסור בצעצועים ובמשחקים המפתחים קשב וריכוז – קושי לתעל באופן חיובי את הסקרנות הטבעה בילדים – אבו עסבה ואחי (7)
- העדר מודעות לחשיבות תנאי הבטיחות של ילדים – אבו עסבה ואחי (7)
- גישת ההשלמה עם הגורל "הכול מן אללה" (מיקוד שליטה חיצוני) - אבו עסבה ואחי (7)

היפגעות ילדים בתאונות דרכים במדינות שונות בעולם

- בארצות הברית – שיפטן ואחי (8-9)
  - באירופה – שיפטן ואחי (8)
  - בצרפת – שיפטן ואחי (9)
  - בבריטניה – שיפטן ואחי (9, 10)
  - במדינות מתפתחות ועניות – שיפטן ואחי (9)
  - בדרום אפריקה - שיפטן ואחי (9)
  - בטורקיה – שיפטן ואחי (10)
  - באפריקה – שיפטן ואחי (10)
  - בבנגלדש – שיפטן ואחי (10)
- במדינות ערב
- בסעודיה – שיפטן ואחי (13)
  - במדינות המפרץ – שיפטן ואחי (13)
  - בירדן – שיפטן ואחי (14)
  - בלוב - שיפטן ואחי (14)
- ריבוי היפגעויות בקרב מיעוטים אתניים בעולם - שיפטן ואחי (7, 11-13)
  - ריבוי היפגעויות בקרב אוכלוסיות עניות והסיבות לכך - שיפטן ואחי (7, 8, 9-10, 18)
  - חשיפה לרמת תשתית נמוכה – שיפטן ואחי (8, 84)
  - חשיפה לנפח תנועה גבוה – שיפטן ואחי (8)
  - חשיפה לנהגים שאינם מציינים לחוקי התנועה - שיפטן ואחי (8, 84)

חשיפה לכלי רכב כבדים – שיפטן ואחי' (8)
מגורים בשכונות צפופות עם שימושי קרקע מעורבים - שיפטן ואחי' (8, 84)

היפגעות ילדים בתאונות דרכים בישראל

אפיוני הפניות למלר"ד עקב היפגעות ילדים בתאונות דרכים לעומת אפיוני היפגעות מסוג אחר

לפי מין (בנים/בנות) – דלאל ואחי' (10, 30)
לפי גיל ממוצע – דלאל ואחי' (10, 11-12, 31)
לפי אחוז המתאשפזים – דלאל ואחי' (10, 30-31)
לפי ממוצע ימי אשפוז – דלאל ואחי' (10, 30-31)
לפי יום הפנייה – דלאל ואחי' (12-13, 30-31)
לפי שעת הפנייה – דלאל ואחי' (13-15, 30-31)
לפי יישוב המגורים - דלאל ואחי' (15, 30-31, 36-37)

אפיוני הנפגעים

לפי מין – דלאל ואחי' (16-17)
מיון ואשפוז - דלאל ואחי' (17-18)
לפי גיל – דלאל ואחי' (16-17)
מיון ואשפוז - דלאל ואחי' (18)
בהשוואה לעולם - המנחם ואחי' (7); שיפטן ואחי' (14-15)
בחלוקה לפי קבוצות אוכלוסייה (הולכי רגל, רוכבי אופניים, נהגי כלי רכב, נהגי אופנוע, נוסע רכב),
חומרת הפגיעה (הרוגים, פצועים קשה, פצועים קל), ומין הנפגע - גיטלמן ואחי' 2 (9-11)
גורמי סיכון להיפגעות ילדים הולכי רגל בדרכים
מגבלות פיזיות (גודל, נראות, וכד') – שיפטן ואחי' (17)
התנהגות נהגים – שיפטן ואחי' (17-18, 84)
כלי רכב פוגעניים (גודל, תכנון חלק קדמי, וכד') – שיפטן ואחי' (19)
הסביבה העירונית הבנויה – שיפטן ואחי' (19-20, 84)
תפיסת הסיכון של ההורים - שיפטן ואחי' (20-21)
היפגעות ילדים בתאונות דרכים כסיבה המובילה לתמותת ילדים בישראל ואחת הסיבות העיקריות
להיפגעות ילדים בכלל - גיטלמן ואחי' 1 (50)
היפגעות ילדים כהולכי רגל
התפלגות נפגעים שאושפזו לפי קבוצות גיל - גיטלמן ואחי' 1 (59)
היפגעות ילדים כרוכבי אופניים
היפגעות ילדים כנוסעים ברכב
היפגעות ילדים שהיו מרוסנים כהלכה בעת התאונה בהשוואה לילדים שלא היו מרוסנים
כראוי - חמו-לוטם 2 (12)
השוואה בין היפגעות בנים להיפגעות בנות - המנחם ואחי' (7)
השוואה בין המגזר היהודי למגזר הערבי – שיפטן ואחי' (1, 5)
מגמות במגזר היהודי לעומת מגמות במגזר הערבי - שיפטן ואחי' (82)
השוואת תפיסת הסיכון של אימהות ואבות - שיפטן ואחי' (60-64, 84)
ביחס לשימוש בחגורות בטיחות - שיפטן ואחי' (65-67, 85)

השפעת משתנים דמוגרפיים וחברתיים על היפגעות ילדים בתאונות דרכים - המנחם ואח' (6, 9, 15)
השפעת משתנים דמוגרפיים וחברתיים על התנהגות בטוחה בכביש - המנחם ואח' (6)
כהולכי רגל - המנחם ואח' (7-8)

גורמי סיכון מיוחדים של ילדים כהולכי רגל - המנחם ואח' (8)
חסרים וליקויים במיומנויות וביכולת הקוגניטיבית והמוטורית הנדרשים לחציית כביש
בטוחה

קושי בזיהוי מקומות מסוכנים לחצייה - גיטלמן ואח' 2 (3)
קושי בבחירת נתיב הליכה בטוח – גיטלמן ואח' 2 (3)
קושי בהערכת הזמן של רכב מתקרב – גיטלמן ואח' 2 (3)
קושי בהתבוננות לצד הנכון ממנו מגיעה התנועה – גיטלמן ואח' 2 (4)
קושי בשיפוט ויזואלי – גיטלמן ואח' 2 (4)
קושי בשילוב מידע במקרים בהם התנועה מגיעה מכיוונים שונים – גיטלמן ואח' 2
(4)

קושי בהתאמה של אופן ההליכה לשינוי מידי של התנועה ושל מהירות הנסיעה –
גיטלמן ואח' 2 (5)

קושי בזיהוי סכנה במצב בו שדה הראייה מוגבל – גיטלמן ואח' 2 (5)
קושי בשקלול מידע לגבי זמן ההגעה של הרכב וזמן החצייה של הכביש - גיטלמן
ואח' 2 (5)

כרוכבי אופניים - המנחם ואח' (8)

כסיבה המובילה להיפגעות ילדים - המנחם ואח' (7)

התפלגות הנפגעים לפי סוגי התאונות

נוסע ברכב פרטי או משפחתי – דלאל ואח' (19-20, 32)

ושיעור השימוש בחגורות הבטיחות - דלאל ואח' (20-21)

הולך רגל – דלאל ואח' (19-20, 32)

משתמש ברכב ממונע אחר (אופנוע, טרקטורון, וכדומה) – דלאל ואח' (19-20, 32)

רוכב אופניים או גלגלים קטנים – דלאל ואח' (19-20, 32)

ושיעור חבישת קסדה - דלאל ואח' (20-21)

נוהג ברכב פרטי או משפחתי – דלאל ואח' (19-20, 32)

נוסע בתחבורה ציבורית – דלאל ואח' (19-20, 32)

תאונה בסביבת הרכב או ברכב שאינו בתנועה - דלאל ואח' (19-20, 32)

התפלגות נפגעים בסוגי התאונות השונים

לפי מין – דלאל ואח' (24)

לפי גיל – דלאל ואח' (21-23)

לפי אשפוז – דלאל ואח' (25-26)

לפי יישוב מגורים - דלאל ואח' (26-27)

התפלגות הנפגעים לפי גורם/מוצר שהיה מעורב בהיפגעות

כלי רכב- דלאל ואח' (29)

אופניים או גלגלים קטנים – דלאל ואח' (29)

בניין ומוצרי בניין – דלאל ואח' (29)

- מושב תינוקות ואמצעי בטיחות – דלאל ואח' (29)
- התפלגות הנפגעים לפי מקום ההיפגעות
- דרכים – דלאל ואח' (28-27)
- מרחב ציבורי – דלאל ואח' (28-27)
- בית או חצר בית – דלאל ואח' (28-27)
- מוסד חינוכי – דלאל ואח' (28-27)
- התפלגות הנפגעים לפי פעילות בעת ההיפגעות
- נסיעה – דלאל ואח' (28)
- פעילות פנאי – דלאל ואח' (28)
- הגעה וחזרה מפעילות חינוכית – דלאל ואח' (28)
- עבודה בשכר – דלאל ואח' (28)
- לימודים – דלאל ואח' (28)
- התנהגות סיכונית – דלאל ואח' (28)
- פעילות ספורט - דלאל ואח' (28)
- התפלגות הנפגעים לפי פעילות בעת ההיפגעות והגיל הממוצע של הנפגע - דלאל ואח' (28)
- התפלגות נפגעים שאושפזו לפי קבוצות גיל - גיטלמן ואח' 1 (60)
- מאפייני הילדים הנפגעים בתאונות דרכים בחתך לפי
- כמות נסיעות – שיפטן ואח' (70-69)
- מספר מסלולים – שיפטן ואח' (70-69)
- זמן הליכה ברגל ביום – שיפטן ואח' (70-69)
- מספר כלי רכב במשק בית – שיפטן ואח' (70-69)
- מספר רישיונות נהיגה במשק בית – שיפטן ואח' (70-69)
- רמת ההשכלה של האב – שיפטן ואח' (70-69)
- רמת ההשכלה של האם – שיפטן ואח' (70-69)
- גודל משק הבית – שיפטן ואח' (70-69)
- מצב תעסוקה של האב – שיפטן ואח' (70)
- מצב תעסוקה של האם – שיפטן ואח' (71)
- בעלות רישיון נהיגה של ההורים (אב/אם) – שיפטן ואח' (71)
- רמת ההכנסה של משק הבית - שיפטן ואח' (72)
- דפוס ההגעה לבית הספר – שיפטן ואח' (73)
- דפוס הפעילות לאחר בית הספר - שיפטן ואח' (74)
- מספר ילדים בגילי 0-14 שנפגעו בתאונות דרכים בשנים 1995-2001
- הרוגים - גיטלמן ואח' 1 (52-51)
- פצועים קשה - גיטלמן ואח' 1 (52-51)
- פצועים קל - גיטלמן ואח' 1 (52-51)
- נפגעים בתאונות דרכים בגיל 0-14 לפי קבוצת גיל וסוג הפגיעה (הולך רגל, רוכב אופניים, נוסע ברכב, נוסע באופנוע, נהג ברכב, נהג באופנוע)
- כלל הנפגעים – גיטלמן ואח' 1 (53)
- הרוגים – גיטלמן ואח' 1 (53)

פצועים קשה - גיטלמן ואח' 1 (53)

סך כל הילדים הנפגעים בישראל כתוצאה מתאונות דרכים (2002) – חמו-לוטס 2 (9)

מספר הרוגים – חמו-לוטס 2 (10-9)

מספר נפגעים קשה – חמו-לוטס 2 (10-9)

אחוז הנפגעים כנוסעים ברכב – חמו-לוטס 2 (10-9)

אחוז הילדים מתוכם שלא היו חגורים בעת התאונה - חמו-לוטס 2 (10)

בהשוואה להיפגעות ילדים כהולכי רגל וכרוכבי אופניים - חמו-לוטס 2 (9)

אחוז הנפגעים כהולכי רגל – חמו-לוטס 2 (10)

אחוז הנפגעים כרוכבי אופניים - חמו-לוטס 2 (10)

קבוצות הגיל הפגיעות ביותר - המנחם ואח' (8)

קבוצות סיכון להיפגעות בתאונות דרכים

בנים – דלאל ואח' (35-34)

בני נוער - דלאל ואח' (35-34)

שיעור הילדים בגיל 0-17 שנהרגו בתאונות דרכים בישראל בין השנים 2000-2004

מתוך כלל ההרוגים בתאונות דרכים - סיקרון 1 (9)

מתוך כלל ההרוגים בקרב אוכלוסיית הולכי הרגל – סיקרון 1 (3, 9)

מתוך כלל ההרוגים בקרב אוכלוסיית רוכבי האופניים - סיקרון 1 (3, 9, 10)

מתוך כלל ההרוגים בקרב אוכלוסיית הנוסעים ברכב - סיקרון 1 (3, 9)

שיעור התאונות שבהן היו מעורבים ילדים הולכי רגל בסביבת בית הספר - סיקרון 1 (7)

היפגעות ילדים בתאונות דרכים בישראל 2011-2012 – פניות למרכזים לרפואה דחופה
 השוואה בין ילדים שנפגעו בתאונות דרכים לבין כלל הילדים שפנו למרל"ד בשל היפגעות

כללי - אדמי ואח' (15, 41-42)

לפי אחוז הפניות - אדמי ואח' (16)

לפי אחוז המאושפזים - אדמי ואח' (16)

לפי ממוצע ימי אשפוז - אדמי ואח' (16)

לפי גיל ממוצע - אדמי ואח' (16-18)

לפי מין (בנים/בנות) - אדמי ואח' (16)

לפי יום הפנייה - אדמי ואח' (18)

לפי חודש הפנייה - אדמי ואח' (19-20)

לפי יישוב מגורים - אדמי ואח' (22-23)

לפי לאום (יהודים/ערבים מוסלמים/ערבים נוצרים/דרוזים/אחר) - אדמי ואח' (24-25)

התפלגות פניות ילדים למרל"ד (מרכז לרפואה דחופה) בשל תאונות דרכים

לפי גיל - אדמי ואח' (16-18, 26-27)

לפי שעת הפנייה - אדמי ואח' (21-22)

לפי יום הפניה - אדמי ואח' (18)

לפי חודש הפניה - אדמי ואח' (19-20)

לפי יישוב מגורים - אדמי ואח' (22-23)

לפי ימי אשפוז

וגיל הילד - אדמי ואח' (28)

ומין הילד - אדמי ואח' (27)

לפי לאום (יהודים/ערבים מוסלמים/ערבים נוצרים/דרוזים/אחר) - אדמי ואח' (24-25)

לפי מין (בנים/בנות) - אדמי ואחי (16, 26-27)

לפי סוג התאונה

נוסע ברכב פרטי - אדמי ואחי (29)

הולך רגל - אדמי ואחי (29-30)

רוכב אופניים או גלגלים קטנים - אדמי ואחי (29-30)

משתמש ברכב ממונע אחר (אופנוע, טרקטורון, וכד') - אדמי ואחי (29-30)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (29-30)

נמצא בסביבות הרכב - אדמי ואחי (29-30)

נהג הרכב - אדמי ואחי (29-30)

לפי סוג התאונה והגיל ממוצע

נוסע ברכב פרטי - אדמי ואחי (29)

הולך רגל - אדמי ואחי (29)

רוכב אופניים או גלגלים קטנים - אדמי ואחי (29)

משתמש ברכב ממונע אחר (אופנוע, טרקטורון, וכד') - אדמי ואחי (29)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (29)

נמצא בסביבות הרכב - אדמי ואחי (29)

נהג הרכב - אדמי ואחי (29)

לפי סוג התאונה ומין הנפגע

נוסע ברכב פרטי - אדמי ואחי (35)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (35)

הולך רגל - אדמי ואחי (35)

רוכב אופניים או גלגלים קטנים - אדמי ואחי (35)

משתמש ברכב ממונע אחר (אופנוע, טרקטורון, וכד') - אדמי ואחי (35)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (35)

נמצא בסביבות הרכב - אדמי ואחי (35)

נהג ברכב פרטי או ציבורי - אדמי ואחי (35)

לפי סוג התאונה ואחוז המאושפזים בכל סוג של תאונה

נוסע ברכב פרטי או משפחתי - אדמי ואחי (36-37)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (36-37)

הולך רגל - אדמי ואחי (36-37)

רוכב אופניים או גלגלים קטנים - אדמי ואחי (36-37)

משתמש ברכב ממונע אחר (אופנוע, טרקטורון, וכד') - אדמי ואחי (36-37)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (36-37)

נמצא בסביבות הרכב - אדמי ואחי (36-37)

נהג ברכב פרטי או משפחתי - אדמי ואחי (36-37)

לפי סוג התאונה ויישוב המגורים

נוסע ברכב פרטי או משפחתי - אדמי ואחי (38)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (38)

הולך רגל - אדמי ואחי (38)

רוכב אופניים או גלגלים קטנים - אדמי ואחי (38)

משתמש ברכב ממונע אחר (אופנוע, טרקטורון, וכד') - אדמי ואחי (38)

נוסע בתחבורה ציבורית - אדמי ואחי (38)

נמצא בסביבות הרכב - אדמי ואחי (38)

נהג ברכב פרטי או משפחתי - אדמי ואחי (38)

התפלגות פניות למלר"ד לפי מקום ההיפגעות והגיל הממוצע

דרך - אדמי ואחי (38-39)

בית או חצר בית - אדמי ואחי (38-39)

מוסד חינוכי - אדמי ואחי (38-39)

מרחב ציבורי - אדמי ואחי (38-39)

התפלגות פניות למלר"ד לפי המוצר שהיה מעורב בהיפגעות

רכב - אדמי ואחי (40)

בניין - אדמי ואחי (40)

אחר - אדמי ואחי (40)

התפלגות פניות למלר"ד לפי סוגי הפגיעות והגיל הממוצע

נסיעה - אדמי ואחי (39)

פעילות פנאי - אדמי ואחי (39)

פעילות שגרה - אדמי ואחי (39)

פעילות ספורט - אדמי ואחי (39)

לימודים - (39)

כמות פניות ילדים למלר"ד בממוצע לשנה - אדמי ואחי (11)

סך הפניות המסתיימות באשפוז מתוך כלל הפניות - אדמי ואחי (11)

פניות של ילדים ערבים למרכזים לרפואה דחופה (מלר"ד) - אדמי ואחי (24-25)

קבוצות בעלי סיכון מיוחד להיפגעות בתאונות דרכים (בקרב ילדים)

בנים - אדמי ואחי (44)

בני נוער - אדמי ואחי (44-45)

הולכי רגל - אדמי ואחי (42)

משתמשים ברכב ממונע אחר (טרקטורון, אופנוע, וכד') - אדמי ואחי (43)

רוכבי אופניים - אדמי ואחי (43)

אי חבישת קסדה - (43)

היפגעות ילדים בתאונות דרכים בחברה החרדית

בהשוואה לחברה היהודית הכוללת - המנחם ואחי (3, 64)

בקבוצת הגיל 5-9 - המנחם ואחי (64)

כהולכי רגל לפי קבוצות גיל - המנחם ואחי (26)

כרוכבי אופניים לפי קבוצות גיל - המנחם ואחי (27)

ביישובים חרדים לעומת יישובים לא חרדים - המנחם ואחי (3)

בעת חציית כביש - המנחם ואחי (11)

בקרב הולכי רגל ורוכבי אופניים - המנחם ואחי (3, 11)

עקב התפרצות לכביש - המנחם ואחי (11)

מספר אשפוזים - המנחם ואחי (3, 28)

לפי קבוצת גיל, סוג היפגעות (הולכי רגל/רוכבי אופניים) ומין - המנחם ואחי (29-30)

של הולכי רגל לפי מאפייני פציעה (קל, בינוני, קשה ואנוש) - המנחם ואחי (31)

של הולכי רגל לפי יום בשבוע וסוג היפגעות - המנחם ואחי (31)

מספר נפגעים קשה - המנחם ואחי (3)

פניות למרכזים לרפואה דחופה - המנחם ואחי (3)

עקב כל סוגי ההיפגעות - המנחם ואחי (33)

- עקב היפגעות בתאונת דרכים – המנחם ואחי' (33)
- בחלוקה לפי מין וגיל – המנחם ואחי' (33)
- בחלוקה לפי יום בשבוע – המנחם ואחי' (34)
- בחלוקה לפי חודש בשבוע – המנחם ואחי' (35)
- שיעור הנפגעים בהשוואה לכלל האוכלוסייה העירונית – המנחם ואחי' (10)
- בקבוצת הגיל 5-9 – המנחם ואחי' (3)
- כהולכי רגל
- בגילאי 0-9 – המנחם ואחי' (66)
- בגילאי 10-17 – המנחם ואחי' (66)
- בהשוואה לחברה היהודית הכוללת – המנחם ואחי' (24)
- התנהגויות סיכון של ילדים בחציית כביש
- ללא ליווי – המנחם ואחי' (4)
- הרחק מהצומת – המנחם ואחי' (4)
- שלא במעבר חצייה – המנחם ואחי' (4)
- בעת שהם מוליכים עגלת תינוק – המנחם ואחי' (4)
- כרוכבי אופניים – המנחם ואחי' (66-67)
- אחוז הנפגעים – המנחם ואחי' (4)
- בעת חציית כביש – המנחם ואחי' (67)
- חבישת קסדה – המנחם ואחי' (4)
- רכיבה בשעת חשיכה ללא אביזרי נראות – המנחם ואחי' (4)
- רכיבה ללא ליווי – המנחם ואחי' (4)
- רכיבה בכביש – המנחם ואחי' (4)
- לפי קבוצות גיל – המנחם ואחי' (23)
- מאפיינים של החברה החרדית העלולים להשפיע לרעה על בטיחות ילדים בדרכים – המנחם ואחי' (2),
- (6)
- מאפיינים של היפגעות ילדים בחברה החרדית
- בחלוקה לפי מין – המנחם ואחי' (65)
- בחלוקה לפי חומרת פציעה – המנחם ואחי' (65)
- בחלוקה לפי סוג יישוב – המנחם ואחי' (65)
- בחלוקה לפי יום בשבוע – המנחם ואחי' (65)
- בחלוקה לפי חודש – המנחם ואחי' (65)
- היפגעות ילדים בתאונות דרכים במגזר הערבי**
- בהשוואה למגזר היהודי – שיפטן ואחי' (82)
- בהשוואה למדינות שונות בעולם הערבי – שיפטן ואחי' (13-14, 22)
- השוואה בין שפרעם לעפולה – שיפטן ואחי' (40-60, 83-84)
- גורמים המשפיעים על מעורבות גבוהה של ילדים ערבים בתאונות דרכים
- אי מתן זכות קדימה להולכי רגל – שיפטן ואחי' (5, 8, 17, 84)
- אי ציות לחוקי תנועה – שיפטן ואחי' (16-17)

אי שימוש באמצעי ריסון ברכב – שיפטן ואח' (5, 17)
הסעת כמות ילדים מעל המותר ברכב – שיפטן ואח' (5)
חוסר בהשגחת אם – שיפטן ואח' (16)
העדר אכיפה – שיפטן ואח' (16)
מחדלים בקבלת רישיון נהיגה ורישיון רכב- שיפטן ואח' (16)
מחדלים בחינוך בבית – שיפטן ואח' (16)
נהיגה במהירות מופרזת – שיפטן ואח' (5, 8, 17)
רמת תשתיות נמוכה ביישובים הערבים – שיפטן ואח' (5, 8, 16, 17, 84)
שיעור גבוה של כלי רכב כבדים – שיפטן ואח' (17)
שכיחות גבוהה של רכבים ישנים ורכבים לא מתוחזקים – שיפטן ואח' (16, 84)
דרכים להקטנת היפגעות ילדים הולכי רגל
אכיפה - שיפטן ואח' (89)
בניית מסלולים בטוחים לבית הספר – שיפטן ואח' (88-89)
הדרכה וחינוך לילדים ולהורים (במיוחד לאימהות) - שיפטן ואח' (89-90)
יצירת חיץ בין שער הכניסה לבית לבין הכביש - שיפטן ואח' (90)
יצירת שטחים פתוחים (מגרשי משחקים, פארקים, וכד') - שיפטן ואח' (90)
שיפור תשתיות – שיפטן ואח' (87-88)

היפגעות ילדים בעולם

מספר הילדים הנהרגים בעולם בשנה עקב פגיעות לא מכוונות - גיטלמן ואח' 1 (14)
חמש הסיבות המובילות לתמותת ילדים כתוצאה מהיפגעות
תאונות דרכים – גיטלמן ואח' 1 (14, 30-31)
טביעות – גיטלמן ואח' 1 (14, 30-31)
אש וכוויות – גיטלמן ואח' 1 (14, 30-31)
הרעלות – גיטלמן ואח' 1 (14, 30-31)
נפילות - גיטלמן ואח' 1 (14, 30-31)

היפגעות ילדים בארצות הברית

סיבות מוות מובילות בגיל 1-14 לפי קבוצות גיל (2000) - גיטלמן ואח' 1 (15)
סיבות מוות מובילות בגין היפגעות לפי קבוצות גיל (1999) - גיטלמן ואח' 1 (16)
תמותת ילדים עקב פגיעה לא מכוונת (1999) – גיטלמן ואח' 1 (14)
בחתך לפי קבוצות גיל ומין - גיטלמן ואח' 1 (14-15)
היפגעות ילדים באירופה - גיטלמן ואח' 1 (16-17)
עלויות כלכליות של היפגעות ילדים
בארצות הברית – גיטלמן ואח' 1 (46-47)
עלויות תמותת ילדים כתוצאה מפגיעות כאחוז מהתל"ג במדינות נבחרות - גיטלמן ואח' 1
(48-49)

היפגעות בתאונות דרכים בישראל בשנים 2004 עד 2009

התפלגות הנפגעים בתאונות דרכים לפי סוג התאונה (הולכי רגל, רוכבי אופניים, נהגי כלי רכב, נהגי אופנוע, נוסעי רכב, נוסעי אופניים) ולאום משנת 2004 עד שנת 2009

כלל הנפגעים - שיפטן ואח' (35)

בחתך לפי הרוגים - שיפטן ואח' (36)

בקבוצת גיל 0-14 - שיפטן ואח' (37)

בחתך לפי פצועים קשה - שיפטן ואח' (37)

בקבוצת גיל 0-14 - שיפטן ואח' (38)

התפלגות הנפגעים בתאונות דרכים לפי סוג התאונה, מגדר ולאום משנת 2004 עד שנת 2009 - שיפטן ואח' (39-40)

הרוגים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (33)

הולכי רגל הרוגים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (33)

נוסעים הרוגים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (34)

נהגים הרוגים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (34)

רוכבי אופניים הרוגים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (35)

נפגעים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (27-28)

הולכי רגל נפגעים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (28-29)

נהגים נפגעים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (30-31)

נהגי אופנוע נפגעים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (31)

נוסעים נפגעים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (31-32)

רוכבי אופניים נפגעים בתאונות דרכים משנת 2004 עד שנת 2009 לפי לאום - שיפטן ואח' (29-30)

היפגעות ילדים בתאונות דרכים בישראל ב-2002

היפגעות ילדים בתאונות דרכים בישראל ב-2002 לפי סוג הנפגע וקבוצות גיל

הולכי רגל - גיטלמן ואח' 4 (4-5)

רוכבי אופניים - גיטלמן ואח' 4 (4-5)

נוסעים ברכב - גיטלמן ואח' 4 (4-5)

מגמת ירידה של מספר הילדים הנהרגים בתאונות דרכים

כהולכי רגל ורוכבי אופניים בהשוואה לנוסעים ברכב - גיטלמן ואח' 4 (4)

שינויים בתמותה של ילדים הנוסעים ברכב לפי קבוצות גיל

גיל 0-3 - גיטלמן ואח' 4 (4)

גיל 3-6 - גיטלמן ואח' 4 (4)

גיל 7-12 - גיטלמן ואח' 4 (4)

הפחדה

שימוש בהפחדה כאמצעי למיתון התנהגות מסוכנת - טאובמן בן-ארי (122-123)

הפרעת קשב (ADD)

מעורבות הלוקים בה בתאונות דרכים - רובינשטיין (3, 16-17, 10-21)

הפרעת קשב והיפראקטיביות (ADHA)
מעורבות הלוקים בה בתאונות דרכים - רובינשטיין (3, 16-17, 10-21)

הסעות ילדים

אי-חגירת חגורות בטיחות בהסעות ילדים - סיקרון (18)

הרחוב העירוני

התמורות שחלו בו לאורך המאה ה-20 - מהלאל ואחי (1, 2, 9-10)

הרחוב המשולב

דוגמאות מישראל - מהלאל ואחי (52-59)

השפעות הרחוב המשולב

השפעות בטיחותיות - מהלאל ואחי (59-62, 65)

בטיחות הולכי רגל ורוכבי אופניים - מהלאל ואחי (3)

השפעות חברתיות - מהלאל ואחי (3)

השפעות כלכליות - מהלאל ואחי (3)

השפעות תחבורתיות - מהלאל ואחי (3)

הפחתת מהירות הנסיעה ב- מהלאל ואחי (1)

באמצעות רגולציה לגבי מהירות - מהלאל ואחי (1)

באמצעות התקנים פיזיים למיתון המהירות - מהלאל ואחי (1)

התפתחותו - מהלאל ואחי (2, 11)

מאפייניו - מהלאל ואחי (2, 11, 20-25)

מיתון תנועת כל הרכב ב- מהלאל ואחי (1)

נפח תנועת כל הרכב ב- מהלאל ואחי (1)

סוגים שונים של - מהלאל ואחי (2)

שבו קיימת הפרדה בין אזורי הליכה ונסיעה

השפעתו על

מהירות הנסיעה - מהלאל ואחי (26)

נפח התנועה - מהלאל ואחי (26, 32)

הולכי רגל - מהלאל ואחי (26, 28, 32, 38)

רוכבי אופניים - מהלאל ואחי (26, 32, 38)

התרחשות תאונות דרכים - מהלאל ואחי (26, 30, 33, 36, 38-39)

זרימת התנועה - מהלאל ואחי (36, 38)

שבו בוטלה הפרדה בין כביש ומדרכה

השפעתו על

מהירות הנסיעה - מהלאל ואחי (43, 47)

נפח התנועה - מהלאל ואחי (43)

הולכי רגל - מהלאל ואחי (43, 47)

רוכבי אופניים – מהלאל ואח' (41, 43, 47)
התרחשות תאונות דרכים – מהלאל ואח' (41, 43, 45, 47, 50)

התנהגות אזרחית בארגון

ותפקיד המורה בחינוך לזהירות בדרכים - אופלטקה (14, 53-64)
מהי - אופלטקה (11-13)

חינוך לבטיחות בדרכים

בטיחות בדרכים כנושא חובה במערכת השעות של בית הספר - אופלטקה (8)
חינוך לבטיחות בדרכים - אופלטקה (4, 8)
הגורמים המשפיעים על הצלחתו - אופלטקה (9)
השפעתו על התנהגות ילדים בדרכים
חגירת חגורות בטיחות - אופלטקה (8)
חציית כביש באור ירוק - אופלטקה (8)
קביעת נהג תורן - אופלטקה (8)
שמירה על המהירות המותרת - אופלטקה (8)
פעילות בית ספרית בנושא - אופלטקה (18-19, 29-32)
תפקיד המורה - אופלטקה (5, 9, 14, 23-25)
גורמים המשפיעים על תפקוד המורה - אופלטקה (53-64)
השפעת מורים על התנהגות ילדים בדרכים - אופלטקה (67-69)
ליווי תלמידים להסעות - אופלטקה (5-6, 21)
תפקיד הרשות המקומית - אופלטקה (7, 50-53)
תפקיד מנהל בית הספר - אופלטקה (6, 9, 33-34)
תפקיד רכז זהירות בדרכים - אופלטקה (7, 44-48)
תכנית הלימודים של משרד החינוך - אופלטקה (6, 29-25)

חגורות בטיחות

אי-חגירת חגורות בטיחות בהסעות ילדים - סיקרון (18)
שיעור הילדים בגיל 0-15 שנפגעו באורח חמור (קשה או קטלני) בתאונה ללא שהיו חגורים כלל -
גיטלמן ואח' 4 (6)

חיפוש ריגושים

כאפיון אישיותי המצוי במתאם עם התנהגות מסוכנת - טאובמן בן-ארי (32-33)

חציית כביש על ידי ילדים

דפוסי היפגעות של ילדים כהולכי רגל בעת חציית כביש
סך כל הנפגעים - גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי קבוצות גיל – גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי חומרת הפגיעה – גיטלמן ואח' 2 (13)
בחתך לפי דרך החצייה
במעבר חצייה

עם רמזור - גיטלמן ואח' 2 (13)

בלי רמזור - גיטלמן ואח' 2 (13)

שלא במעבר חצייה

ליד צומת – גיטלמן ואח' 2 (13)

שלא ליד צומת - גיטלמן ואח' 2 (13)

חסרים וליקויים במיומנויות וביכולת הקוגניטיבית והמוטורית הנדרשים לחציית כביש בטוחה

קושי בזיהוי מקומות מסוכנים לחצייה - גיטלמן ואח' 2 (3)

קושי בבחירת נתיב הליכה בטוח – גיטלמן ואח' 2 (3)

קושי בהערכת הזמן של רכב מתקרב – גיטלמן ואח' 2 (3)

קושי בהתבוננות לצד הנכון ממנו מגיעה התנועה – גיטלמן ואח' 2 (4)

קושי בשיפוט ויזואלי – גיטלמן ואח' 2 (4)

קושי בשילוב מידע במקרים בהם התנועה מגיעה מכיוונים שונים – גיטלמן ואח' 2 (4)

קושי בהתאמה של אופן ההליכה לשינוי מידי של התנועה ושל מהירות הנסיעה – גיטלמן

ואח' 2 (5)

קושי בזיהוי סכנה במצב בו שדה הראייה מוגבל – גיטלמן ואח' 2 (5)

קושי בשקלול מידע לגבי זמן ההגעה של הרכב וזמן החצייה של הכביש - גיטלמן ואח' 2 (5)

חרדים

הסיכון המוגבר להיפגעות חרדים כהולכי רגל – סיקרון (16)

חקיקה בנושא בטיחות ילדים ברכב

תמיכת הציבור בחוק המחייב שימוש בבוסטר עד גיל 9 - חמו-לוטס 2 (64, 87-88)

תמיכת הציבור בחוק המחייב ריסון ילדים ברכב - חמו-לוטס 2 (64, 87-88)

תמיכת הציבור בחוק המחייב שימוש במושב בטיחות בעת שחרור ילדים מבי"ח - חמו-לוטס 2 (65),

(88-87)

ניתוח דמוגרפי של בעלי העמדות השונות ביחס לחקיקה

בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 2 (89)

בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 2 (89)

בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (90)

ידע בנושא בטיחות ילדים ברכב

ידע בנושא ריסון ילדים בסל קל או במושב בטיחות

בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 2 (62, 63, 64, 69, 73, 77, 81, 85)

בקרב הורים לילדים בגילאים רלבנטיים – חמו-לוטס 2 (62, 63, 64, 69, 73, 77, 81, 85)

בקרב בעלי הכנסה נמוכה – חמו-לוטס 2 (62, 63, 69, 73)

בקרב בעלי השכלה תיכונית ומטה – חמו-לוטס 2 (63, 73)

בקרב הורים בגילים 50-59 - חמו-לוטס 2 (62, 77)

בקרב נחשפים לקמפיין - חמו-לוטס 2 (64, 81, 85)

ידע בנושא הושבה נגד כיוון הנסיעה

- בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 2 (70, 62)
- בקרב הורים לילדים בגילאים רלבנטיים – חמו-לוטס 2 (70, 62)
- בקרב עולים חדשים - חמו-לוטס 2 (70, 62)
- ידע בנושא הושבה מאחור
- בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 2 (85, 81, 77, 74, 70, 64, 63, 62)
- בקרב הורים לילדים בגילאים רלבנטיים – חמו-לוטס 2 (85, 81, 77, 74, 70, 64, 63, 62)
- בקרב הורים צעירים - (74, 70, 63, 62)
- בקרב אקדמאים - חמו-לוטס 2 (74, 63)
- בקרב בעלי הכנסה גבוהה מאד - חמו-לוטס 2 (74, 63)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב כלל ההורים - חמו-לוטס 2 (68)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב הורים לילדים בשכבת הגיל הרלבנטית - חמו-לוטס 2 (69)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב הורים של ילדים בני 10-12 חודשים
- בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 2 (71)
- בחתך על פני זמן – חמו-לוטס 2 (71)
- בחתך לפי גיל הילדים – חמו-לוטס 2 (72)
- בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 2 (72)
- בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (73)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב הורים של ילדים בני 1-3 שנים
- בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 2 (75)
- בחתך על פני זמן – חמו-לוטס 2 (75)
- בחתך לפי גיל הילדים – חמו-לוטס 2 (76)
- בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 2 (76)
- בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (77)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב הורים של ילדים בני 4-5 שנים
- בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 2 (79)
- בחתך על פני זמן – חמו-לוטס 2 (79)
- בחתך לפי גיל הילדים – חמו-לוטס 2 (80)
- בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 2 (80)
- בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (81)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב הורים של ילדים בני 6-9 שנים
- בחתך לפי נטייה דתית, השכלה, הכנסה וגיל ההורים - חמו-לוטס 2 (83)
- בחתך על פני זמן – חמו-לוטס 2 (83)
- בחתך לפי גיל הילדים – חמו-לוטס 2 (84)
- בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 2 (84)
- בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (85)
- ידע על הסעה בטוחה של ילדים ברכב בקרב הורים של ילדים בני 4-9 שנים
- בחתך לפי גיל הילדים – חמו-לוטס 2 (86)
- בחתך לפי מוצא ההורים – חמו-לוטס 2 (86)
- בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (87)

כרית אויר

הושבת יילוד במכונית מול כרית אויר - לוי, המנחם ואחי' (11)

מגדר

השפעתו על מעורבות בתאונות דרכים – רובינשטיין (3, 4, 10, 18)
מעורבותם של גברים בתאונות דרכים בהשוואה לנשים - רובינשטיין (3, 10, 18)
מעורבותן של נשים בתאונות דרכים בהשוואה לגברים - רובינשטיין (3, 10, 18)

מדדים לאפיון היפגעות ילדים ברשויות מקומיות

היפגעות ילדים בתאונות

חומרת היפגעות – גיטלמן ואחי' 3 (13)

מספר הפונים למיון – גיטלמן ואחי' 3 (13)

תמותה – גיטלמן ואחי' 3 (13)

נפגעים – גיטלמן ואחי' 3 (13)

מאושפזים בעקבות תאונות דרכים –

מדדים חברתיים כלכליים

גודל האוכלוסייה – גיטלמן ואחי' 3 (12)

מין – גיטלמן ואחי' 3 (12)

קבוצת אוכלוסייה (יהודים/מוסלמים/נוצרים/דרוזים/אחר) – גיטלמן ואחי' 3 (12)

צפיפות אוכלוסייה – גיטלמן ואחי' 3 (12)

מדד חברתי-כלכלי - גיטלמן ואחי' 3 (12)

מדדים תחבורתיים

רמת מינוע – גיטלמן ואחי' 3 (12)

אורך כבישים – גיטלמן ואחי' 3 (13)

הסדרי מיתון תנועה – גיטלמן ואחי' 3 (13)

מסלולי הליכה ורכיבה - גיטלמן ואחי' 3 (13)

נסיבות היפגעות בתאונות -

שימוש באמצעי בטיחות ברכב - גיטלמן ואחי' 3 (13)

שימוש בקסדות - גיטלמן ואחי' 3 (13)

מקום פגיעה בהולך רגל - גיטלמן ואחי' 3 (13)

מהירות

השפעת המהירות על שליטת הנהג ברכב בעת חירום – נבון (3)

השפעת המהירות על עוצמת הפגיעה בגוף במקרה של תאונה – נבון (3)

השפעת המהירות על שיעור התאונות ועל שיעור הפגיעות בתאונות – נבון (3)

השפעת חקיקה ואכיפה על ביצוע עבירות מהירות – נבון (3)

הקשר בין מהירות הנסיעה לבין זמן ההגעה ליעד

מרכיב יסוד בהנעה לנהיגה מהירה – הנחת הנהג בדבר קיצור זמן ההגעה ליעד – נבון (2)

נכונות ההנחה שלפיה זמן ההגעה ליעד מתקצר באופן פרופורציוני לגידול במהירות הנסיעה – נבון (3)
זמן ההגעה ליעד פרופורציוני לזמן ההתקדמות (שהוא הגודל ההופכי למהירות) ומתקצר פחות ופחות ככל שהמהירות גדלה – נבון (3)
השפעת חשיפה למחונן ATM (המספק לנהג משוב אודות זמן ההתקדמות) והדרכה מקיפה על מהירות הנסיעה ועל השונות של המהירות – נבון (4-21)

מהירות נסיעה בעיר

הקשר בין מהירות הנסיעה לבין חומרת הפגיעה בהולכי הרגל - גיטלמן ואח' 2 (19)
5% הולכי רגל הרוגים בתאונה עם רכב הנוסע במהירות 30 קמ"ש - גיטלמן ואח' 2 (19)
25% הולכי רגל הרוגים בתאונה עם רכב הנוסע במהירות 40 קמ"ש - גיטלמן ואח' 2 (19)
40% הולכי רגל הרוגים בתאונה עם רכב הנוסע במהירות 50 קמ"ש - גיטלמן ואח' 2 (19)
80% הולכי רגל הרוגים בתאונה עם רכב הנוסע במהירות 64 קמ"ש - גיטלמן ואח' 2 (19)
פגיעות הולכי רגל כפונקציה של מהירות בחתך לפי גיל - גיטלמן ואח' 2 (19-21)

מושב בטיחות

אופן הושבת הילדים ברכב (סקר תצפיות בישראל)
התפלגות לפי מיקום הילדים ברכב וגילם – חמו-לוטס 2 (24-23)
אופן חגירת הילדים ברכב (חגור כהלכה, חגור לא כהלכה, לא חגור כלל)
לפי קבוצות גיל – חמו-לוטס 2 (28-26)
עד גיל שנה – חמו-לוטס 2 (42-39)
גיל 1-4 – חמו-לוטס 2 (46-42)
גיל 5-9 – חמו-לוטס 2 (54-46)
גיל 10-15 - חמו-לוטס 2 (56-54)
בחתך לפי מיקום הישיבה ברכב – חמו-לוטס 2 (55)
בחתך לפי מיקום הישיבה ברכב עם כריות אוויר - חמו-לוטס 2 (46)
לפי מיקום הישיבה ברכב וקבוצות גיל – חמו-לוטס 2 (32-28, 57)
במושב הקדמי – חמו-לוטס 2 (30-28)
במושב האחורי - חמו-לוטס 2 (32-30)
לפי סוג האתר (עירוני/בינעירוני) – חמו-לוטס 2 (35-34)
לפי דפוס השימוש של הנהג בחגורת בטיחות (חגור/לא חגור) – חמו-לוטס 2 (35)
לפי רמת דתיות – חמו-לוטס 2 (36)
לפי קרבת הנהג לילד (הורה/לא הורה) – חמו-לוטס 2 (37-36)
לפי שנת ייצור של הרכב – חמו-לוטס 2 (38-37)
לפי בעלות על הרכב (פרטית/אחרת) - חמו-לוטס 2 (38)
הסכנות הכרוכות בחגירת חגורת בטיחות ללא בוסטר - חמו-לוטס 2 (12)
יעילותו בהפחתת הפגיעה והתמותה של ילדים – חמו-לוטס 2 (11—13)
בחתך לפי קבוצות גיל – חמו-לוטס 2 (11)
בחתך לפי סוג הרכב (רכב פרטי, משאית, ואן) - חמו-לוטס 2 (11)

- היפגעות ילדים שהיו מרוסנים כהלכה בעת התאונה בהשוואה לילדים שלא היו מרוסנים
 כראוי - חמו-לוטס 2 (12)
- מאפיינים של מושבי בטיחות/בוסטרים שנצפו בשטח (סקר תצפיות בישראל)
 גיל – חמו-לוטס 2 (33)
- תקינות - חמו-לוטס 2 (33-34)
- עיגון מושב הבטיחות
- באמצעות חגורת בטיחות – לוי, המנחם ואח' (11)
- באמצעות איזופיקס – לוי, המנחם ואח' (11)
- באמצעות בסיס הסל-קל - לוי, המנחם ואח' (11)
- רמת השימוש במושבי בטיחות בישראל - לוי, המנחם ואח' (2, 3)
- בהשוואה למדינות שונות בעולם - לוי, המנחם ואח' (3, 9)
- בעת השחרור מבית החולים - לוי, המנחם ואח' (2)
- שימוש במושבי בטיחות
- השפעת תכנית התערבות על השימוש במושבי בטיחות - חמו-לוטס 2 (58-59)
- טעויות בשימוש באמצעי ריסון - חמו-לוטס 2 (59)
- שיעור השימוש במושב בטיחות ובבוסטר בחו"ל - חמו-לוטס 2 (13-15)
- בחתך לפי קבוצות גיל - חמו-לוטס 2 (13-14)
- שימוש במושב בטיחות בקרב ילודים בישראל
- בדיקת הבאת מושב בטיחות לילוד בעת שחרור היולדת - לוי, המנחם ואח' (18, 22-23)
- הדרכת הורים לגבי השימוש - לוי, המנחם ואח' (2, 3, 19-22)
- בזמן שהות היולדת בבית החולים ולפני שחרורה - לוי, המנחם ואח' (3, 12-13, 16-17)
- השפעת ההדרכה על התנהגות היולדות בנושאי בטיחות - לוי, המנחם ואח' (14)
- חגירת התינוק במושב בטיחות ביציאה מבית החולים - לוי, המנחם ואח' (9)
- נשיאת היילוד ביציאה מבית החולים באמצעות סלקל, בעגלה או בדיים - לוי, המנחם ואח' (9)
- בחלוקה לפי מגזר (יהודים/ערבים) – לוי, המנחם ואח' (9)
- בחלוקה לפי רמת הכנסה - לוי, המנחם ואח' (9)
- תצפית לגבי אופן הושבת היילוד במושב בטיחות
- עם כיוון הנסיעה - לוי, המנחם ואח' (10)
- מושב קדמי/ אחורי – לוי, המנחם ואח' (10)
- מול כרית אויר – לוי, המנחם ואח' (11)
- בחלוקה לפי רמת הכנסה - לוי, המנחם ואח' (10)
- בחלוקה לפי מגזר (יהודים/ערבים) - לוי, המנחם ואח' (12)
- שיעור ההפחתה בהיפגעות ילדים עקב שימוש במושבי בטיחות - לוי, המנחם ואח' (3)
- בישיבה נגד כיוון הנסיעה - לוי, המנחם ואח' (3)
- בישיבה עם כיוון הנסיעה - לוי, המנחם ואח' (3)

מיתון תנועה

אמצעים

- פסי האטה – גיטלמן ואחי' 2 (24)
- רחוב משולב – גיטלמן ואחי' 2 (25)
- מעגלי תנועה – גיטלמן ואחי' 2 (26)
- רחוב ללא מוצא - גיטלמן ואחי' 2 (27)
- מטרות - גיטלמן ואחי' 2 (23)

מעברי חצייה

- ההצדקות לקיומם – גיטלמן ואחי' 2 (33)
- מיקום מעבר חצייה בצומת – גיטלמן ואחי' 2 (33)
- מיקום מעבר חצייה בין צמתים - גיטלמן ואחי' 2 (34)

מעגל תנועה

- סוגים שונים של מעגלי תנועה - קשינסקי ואחי' (8-11)
- חד נתיבי - קשינסקי ואחי' (3-1)
- יתרונותיו - קשינסקי ואחי' (8)
- דו נתיבי - קשינסקי ואחי' (3-1)
- יתרונות וחסרונות - קשינסקי ואחי' (12-13)
- דו נתיבי מלא ודו נתיבי חלקי - קשינסקי ואחי' (3-1)
- רב נתיבי - קשינסקי ואחי' (3-1)
- בדרך דו מסלולית ובדרך חד מסלולית - קשינסקי ואחי' (3-1)
- עם התכנסות נתיבים ובלי התכנסות - קשינסקי ואחי' (3-1)
- התפתחות היסטורית של –
- באירופה - קשינסקי ואחי' (3)
- בישראל - קשינסקי ואחי' (3)
- מאפיינים של מעגלי תנועה בארצות הברית - קשינסקי ואחי' (30-51)
- מעברי חצייה במעגלי תנועה - קשינסקי ואחי' (93-95)
- תאונות דרכים המתרחשות במעגלי תנועה
- מאפייני התאונות - קשינסקי ואחי' (1)
- התפלגות התאונות ומאפייניהן בסוגים שונים של מעגלי תנועה - קשינסקי ואחי' (1, 2, 4, , 17-
- 13, 76-81)

- שיעור ממוצע של תאונות קלות - קשינסקי ואחי' (75-76)
- מועדי התרחשות התאונה במהלך היממה (יום/לילה) - קשינסקי ואחי' (76-77, 82)
- פגיעה בהולכי רגל - קשינסקי ואחי' (77, 80, 82)
- התנגשות רכב ברכב - קשינסקי ואחי' (77, 80, 82)
- התנגשות בעצם דומם - קשינסקי ואחי' (77, 80, 82)
- במעגלים הדו נתיביים לעומת המעגלים החד נתיביים - קשינסקי ואחי' (76, 81)
- במעגלים הדו נתיביים המלאים לעומת יתר סוגי המעגלים - קשינסקי ואחי' (81)
- ירידה ממוצעת בשיעור התאונות במדינות שונות לאחר התקנות מעגל תנועה - קשינסקי ואחי' (16)

בקרב הולכי רגל - קשינסקי ואח' (17)
בקרב רוכבי אופניים - קשינסקי ואח' (18)

תמרור ושילוט

בארצות הברית – קשינסקי ואח' (51-48)
בישראל - קשינסקי ואח' (92-91)

מצלמות מהירות

השפעת מצלמות גלויות/סמויות על התנהגות נהגים

השפעת משוב דחוי לגבי מעבר על פני מצלמת מהירות על התנהגות נהגים – נורמן ואח'

השפעת משוב מידי לגבי מעבר על פני מצלמת מהירות על התנהגות נהגים – נורמן 1

השוואה בין השפעת משוב דחוי לבין השפעת משוב מידי על התנהגות נהגים – נורמן 1

מהירות חציונית לכל משך הנהיגה - נורמן ואח' (8-7)

מהירות ממוצעת לכל משך הנסיעה - נורמן ואח' (7-6)

הבדלים במהירות הממוצעת – נורמן ואח' (6)

ממוצע המאון התשעים של המהירות – נורמן ואח' (10-9)

משוב דחוי של המצלמה לעומת משוב מידי

השפעתם על המהירות החציונית הממוצעת של נבדקים שנסעו בתנאי המצלמות

הסמויות - נורמן 1 (9, 17, 30)

השפעתם על המהירות החציונית הממוצעת של נבדקים שנסעו בתנאי המצלמות

הגלויות - נורמן 1 (9, 17, 30)

שחיקת האפקט הממתן של המשוב המידי עם ההתנסות - נורמן 1 (11, 13,

18, 30)

ושינוי השיפוע במהלך הלמידה (שכלול "נהיגת קנגורו" - האטה בקרבת המצלמה

והאצה לאחריה) – נורמן 1 (19, 23-24, 30)

בחתך לפי מגדר (גברים/נשים) - נורמן 1 (24)

שיפוע שינוי המהירות - נורמן ואח' (10-13)

מצלמות גלויות

כמעודדות נהיגה במהירות גבוהה מהמותר - נורמן 1 (23)

כמעודדות למידה לאיתור המצלמות ושכלול של "נהיגת קנגורו" (האטה בקרבת

המצלמה והאצה לאחריה) - נורמן ואח' (16)

הסיכון הבטיחותי הנובע מהאטה בקרבת מצלמות גלויות - נורמן ואח' (16)

מצלמות סמויות

כמעודדות למידה שבעקבותיה נבדקים נהגו במהירות המותרת - נורמן 1 (22)

כמעודדות נהיגה במהירות המותרת - נורמן 1 (23)

כמעודדות נהיגה איטית יותר ושמירה על מהירות מותרת - נורמן ואח' (16)

שילוב של מצלמות סמויות ומשוב מידי כאמצעי האפקטיבי ביותר לעידוד נהיגה במהירות

המותרת - נורמן 1 (2, 9, 12-13, 23, 30)

מעקה בטיחות

- סימולציה לחיזוי היפגעות של נהג ונוסע ברכב כתוצאה מהתנגשות במעקה בטיחות - מוראדגיליאן (3)
- רכב משפחתי במשקל 900 ק"ג - מוראדגיליאן (11, 58)
- רכב משפחתי במשקל 1,500 ק"ג - מוראדגיליאן (7, 11, 20-30, 58)
- שיעור ההפחתה בהרוגי תאונות דרכים בשל תכנון נכון של מעקות בטיחות - מוראדגיליאן (5)
- תפקידיו
- מניעת תאונות של ירידה מהדרך והתהפכות - מוראדגיליאן (3)
- מניעת התנגשות עם רכב שבא ממול בעקבות סטייה מנתיב - מוראדגיליאן (3)
- מניעת התנגשות עם גופים קשיחים בצדי הדרך (עצים, עמודי תאורה, וכד') - מוראדגיליאן (3)

מקורות מידע בנושא היפגעות ילדים בישראל

- קובץ הפטירות (למ"ס) – גיטלמן ואח' 3 (2, 6)
- רישום טראומה (מכון גרטנר) – גיטלמן ואח' 3 (2, 3, 6)
- מאגר מרכזי של אשפוזים (משרד הבריאות) – גיטלמן ואח' 3 (2, 3, 7)
- חדרי מיון בבתי חולים (קופת חולים כללית) – גיטלמן ואח' 3 (2, 3, 7)
- קובץ תאונות דרכים (למ"ס) – גיטלמן ואח' 3 (2, 4, 7)
- פרופיל בריאותי-חברתי של היישובים בישראל – גיטלמן ואח' 3 (2, 4, 8)
- מאגר "שירות אישי" (בטרם) - גיטלמן ואח' 3 (2, 5, 10)

משמרות זהירות בדרכים - סיקרון (25)

- יחס נפגעים בין בתי ספר בהם פועלות משמרות זה"ב לבין בתי ספר שאין בהם - סיקרון 1 (9)

נהגי רכב (במדינות שונות באירופה כולל ישראל)

- מאפיינים דמוגרפיים של אוכלוסיית הנהגים
- גיל – סארטר (28-29)
- מין – סארטר (30-31)
- רמת השכלה – סארטר (31-32)
- מצב משפחתי – סארטר (32-33)
- אזור מגורים (עיר, עיירה, פרבר, כפר) – סארטר (34-35)
- עיסוק – סארטר (35-36)
- ניסיון בנהיגה – סארטר (36-37)
- תדירות נהיגה ברכב – סארטר (37-38)
- כמות נסועה (קילומטראז') – סארטר (38-39)
- מעורבות בתאונות דרכים (נזקי גוף ורכוש) – סארטר (40-41)
- סגנון נהיגה מסוכן
- בחתך לפי גיל – סארטר (57)
- בחתך לפי מין - סארטר (57)
- בחתך לפי מעורבות בתאונות - סארטר (57)

תפיסת הסיכון של הנהגים

- ביחס לרמת הדאגה לגבי הבטיחות – סארטר (47-48)
- בהתאמה לשיעור הנפגעים בתאונות דרכים – סארטר (49)
- בהתאמה לתפיסת תפקודן של הרשויות – סארטר (50)
- ביחס לרמת הבטיחות בדרכים - סארטר (50)
- בהתאמה לשיעור הנפגעים בתאונות דרכים - סארטר (51)
- ביחס לגורמים לתאונות דרכים
- אלכוהול – סארטר (52-53, 90-96, 109)
- סמים ותרופות – סארטר (52-53, 101-102, 109)
- עייפות - סארטר (52-53, 102-106, 109)
- חוסר ניסיון בנהיגה – סארטר (52-53)
- שימוש בטלפון במהלך הנהיגה – סארטר (52-53)
- קשישות (elderly) - סארטר (52-53)
- ביחס להחמרת ענישה בגין עבירות תנועה – סארטר (60-61, 79)
- ביחס למהירות – סארטר (63-75, 86)
- בחתך לפי גיל ומין - סארטר (84-85)
- הסיכונים הכרוכים במהירות – סארטר (63-75)
- ביחס לאכיפת מהירות - סארטר (75-79)
- ביחס לסגנון הנהיגה
- כניסה לצומת באור כתום – סארטר (54)
- אי שמירת מרחק – סארטר (55)
- שימוש בטלפון במהלך נהיגה – סארטר (55)
- אי מתן זכות קדימה להולכי רגל - סארטר (56)

נהגים צעירים

- השפעה הורית על נהיגת צעירים - לוטן (31-32, 51-52)
- השפעת קבלת הדרכה הורית על נהיגת צעירים - לוטן (5)
- מתאם בין ציוני הבטיחות של נהגים צעירים לאלו של הוריהם – לוטן (5)
- מתאם בין סגנון הנהיגה של נהגים צעירים לזה של הוריהם - לוטן (11, 103-105)
- השפעת הליווי על הנהיגה - לוטן (89)
- השפעת מאפיינים סוציו-דמוגרפיים על התרחשות תאונות דרכים – לוטן (114)
- ”כמות” הנהיגה בקרב נהגים צעירים
- בתקופת הנהיגה העצמאית בהשוואה לתקופת הנהיגה בליווי - לוטן (5, 9, 25, 79-81, 85-84, 87)
- לפי שעות היום – לוטן (81-82)
- לפי ימות השבוע – לוטן (82-83)
- מוכנות צעירים לנהוג לאחר צריכת אלכוהול
- לפי סוג המשקה - רוני ואח' (6, 25-26, 29-30)
- מעורבות של נהגים צעירים בתאונות דרכים בישראל

בחלוקה לפי גיל ומין – לוטן (26)
כלל התאונות – לוטן (26)
תאונות חמורות - לוטן (26)
בחלוקה לפי בנהיגה, גיל ומין - לוטן (26)
בחלוקה לפי ותק בנהיגה - לוטן (25)
מתאם בין מאפייני אישיות וקצב אירוע הבטיחות – לוטן (5, 11, 55-56)

נהיגה

השפעת האלכוהול (לבדו ובשילוב משקאות אנרגיה) על הנהיגה

הטיות הגה - רוני ואחי' (70-71)
ירידה לשול הימני של הכביש - רוני ואחי' (72)
כללי - רוני ואחי' (8, 10, 12, 42, 63, 73)
מהירות ממוצעת ושונויות במהירות הממוצעת - רוני ואחי' (71)
מספר התאונות - רוני ואחי' (73)
סטייה לנתיב הנגדי - רוני ואחי' (71-72)
סטייה ממרכז הנתיב - רוני ואחי' (69-70)
"זמן תגובה" לאירועים בכביש - מהלאל ואדרי (28-29)
מוכנות צעירים לנהוג לאחר צריכת אלכוהול לפי סוג המשקה - רוני ואחי' (6)
נהיגה בגיל מתקדם

הגבלה עצמית

הפחתת תכיפות הנהיגה – 1, 24-25, 35)
הימנעות מנהיגה בתנאים קשים (עומס, חושך כבישים מהירים) – דיאמנט ואחי' (1, 9,
(24-25, 35)
כנגזרת של חוויה שלילית ביחס לבריאות, לתפקוד ולנהיגה – דיאמנט ואחי' (1, 9-11,
(29, 37)

נטייה לטעויות בנהיגה כמנבא של הגבלה עצמית - דיאמנט ואחי' (1, 12, 37-38)
נטייה לעבירות בנהיגה כמנבא של הגבלה עצמית - דיאמנט ואחי' (1, 29, 34, 37-38)
השפעת מצב בריאותי ותפקוד קוגניטיבי על הנהיגה - דיאמנט ואחי' (8-9)
מידת הביטחון העצמי בנהיגה - דיאמנט ואחי' (26)
שיעורם היחסי של בעלי רישיון ונהגים בני 65+ ביחס לכלל האוכלוסייה - דיאמנט ואחי' (7)

סגנון הנהיגה

הבחנה בין שגיאות (mistakes) לבין טעויות (slips) - דיאמנט ואחי' (11, 27-28)
טעויות מסוג חוסר ניסיון – דיאמנט ואחי' (11)
טעויות מסוג חוסר תשומת לב - דיאמנט ואחי' (11-12)
הבחנה בין מיומנות נהיגה (driving skills) לבין סגנון נהיגה (driving style) – כרמל (11-)
(10)

הקשר בין סגנון הנהיגה לבין

כמות עבירות – כרמל (19)
כמות תאונות – כרמל (19)

תכונות אישיות - כרמל (19)

נטייה לביצוע טעויות ושגיאות בנהיגה כמנבאים של תאונות דרכים - דיאמנט ואח' (12), 36-
(35)

סוגים של סגנונות נהיגה

חוסר אחריות ומסוכן – כרמל (19)

חרד – כרמל (19)

כועס ותוקפני – כרמל (19)

סבלני וזהיר - כרמל (19)

פגיעת האלכוהול בביצועי הנהיגה - רונן ואח' (11)

שיעור הנהגים בצומת מרומזרת המתחילים נסיעתם באור אדום - מהלאל ואדרי (47)

נהיגה בטוחה

כנגזרת של מוטיבציית הנהג לנהיגה בטוחה - כרמל (6, 11-12, 74)

מדדים לבחינת נהיגה בטוחה לעומת נהיגה מסוכנת

מספר תאונות עם נפגעים בהן היה הנהג מעורב – כרמל (7, 13, 15)

מספר דוחות משטרתיים בגין עבירות תנועה של הנהג – כרמל (7, 16-17)

שכיחות עבירות בעת נהיגה (דיווח עצמי) – כרמל (7, 14, 15-16, 75-76)

עבירות תוקפניות – כרמל (13)

עבירות שלא היו מכוונות נגד אחרים – כרמל (13)

עבירות מוך טעויות – כרמל (13)

עבירות מתוך חוסר תשומת לב - כרמל (13)

ביצוע עבירות בפועל בעת נהיגה (מעקב בפועל) - כרמל (7, 14, 17)

משמעות אישית ובין-אישית של נהיגה בקרב צעירים - טאובמן בן-ארי (37-40)

משתנים המבחינים בין נהגים "בטוחים" לנהגים "מסוכנים"

שמירה על הזכויות בדרך - כרמל (8, 25-26, 74)

שמירה על חוקי התנועה - כרמל (8, 27, 74)

נטילת סיכון בנהיגה - כרמל (8, 27-29, 74)

הערכת תוצאות של פעולה - כרמל (8, 30, 74)

מודעות למוות - כרמל (8, 30, 74)

שליטה ברגשות - כרמל (8, 32, 74)

חיפוש אחר ריגושים - כרמל (8, 32-33, 74)

התחשבות במגבלות - כרמל (8, 33, 74)

הצטופפות (צורך במרחב אישי/שמירת מרחק) - כרמל (8, 33, 74)

נחישות להגיע ליעד - כרמל (8, 34, 74)

יחס לעונש - כרמל (8, 34, 74)

מהירות - כרמל (8, 25, 34, 74)

הכחשה - כרמל (8, 35, 74)

משתנים נוספים לניבוי מסוכנות בנהיגה

גיל - כרמל (36, 76)

מגדר - כרמל (76, 36)
כמות נהיגה - כרמל (63)
שנות רישיון - כרמל (64)
נהיגה במסגרת צבאית - כרמל (76)
נהיגה מסוכנת
מהי – כרמל (21-12)
רלבנטיות הנהיגה לערך העצמי והמוכנות להסתכן במהלך הנהיגה - טאובמן בן-ארי (40-37, 45-44, 108-106, 112-110)
תכונות אישיות המשפיעות על בטיחות בנהיגה
מצפוניות – כרמל (19)
משמעת עצמית – כרמל (19)
מיקוד שליטה (חיצוני/פנימי) – כרמל (19, 20)
מצב רוח - כרמל (20)
אקסטרורטריות – כרמל (19)
אימפולסיביות – כרמל (19)
הערכת סיכונים בדרך – כרמל (19)
הטיות קוגניטיביות בהערכת תוצאות – כרמל (19)
חשיפה למודעות מוות – כרמל (19)
השפעת התכונות האישיות בשילוב עם משתני מצב - כרמל (20)

נורמות של ציות לחוק

במגזר החרדי - המנחם ואח' (15-14)

נטילת סיכונים

בידי מתבגרים - טאובמן בן-ארי (28, 30-34)
בקרב אוכלוסיות שונות - טאובמן בן-ארי (30-34)
הבדלים בין-אישיים בנטילת סיכונים
הצורך בשליטה - טאובמן בן-ארי (33)
התנהגות המתמקדת בתוצאות החיוביות/שליליות - טאובמן בן-ארי (33)
התנהגות המתמקדת בהשגת הצלח לעומת רצון להימנע מכישלון - טאובמן בן-ארי (33)
הקשר בין הפחד מפני מוות ונטילת סיכונים - טאובמן בן-ארי (34-37, 116-118)
השפעת הגיל על המוכנות ל- טאובמן בן-ארי (1, 28, 30-34)
רלבנטיות הנהיגה לערך העצמי והמוכנות להסתכן במהלך הנהיגה - טאובמן בן-ארי (40-37, 45-44, 108-106, 112-110)
קשרים פנימיים בין התנהגויות סיכון שונות – סמים, פעילות מינית ונהיגה - טאובמן בן-ארי (30-31)
ותאוריות שונות של קבלת החלטות - טאובמן בן-ארי (24-30)

נקיטת התנהגות בטיחותית בקרב הורים בנסיעה האחרונה

- בחתך לפי גיל הילד הצעיר – חמו-לוטס 2 (99-98)
- בחתך לפי משך הנסיעה – חמו-לוטס 2 (100)
- בחתך לפי סוג הכביש (ראשי, קטן, עירוני, בינעירוני וכדומה) - חמו-לוטס 2 (100)
- בחתך לפי חשיפה לקמפיין - חמו-לוטס 2 (101)
- הקשר בין ידע לבין נקיטת התנהגות בטיחותית ברכב – חמו-לוטס 2 (66-67, 102-109)
- הקשר בין נקיטת התנהגות בטיחותית ברכב לבין גיל הילד - חמו-לוטס 2 (66)
- נסיעה במושב האחורי – חמו-לוטס 2 (66, 97)
- ריסון באמצעי בטיחות מתאים – חמו-לוטס 2 (66, 97)

סקר נסיעות של ילדים

- סקירת סקרים שנעשו במדינות שונות – לוי ואח' (4-7)

עבירות תנועה

- כגורם מוביל להתרחשות תאונות דרכים - כרמל (6, 10)
- כנגזרת של רמת המוטיבציה של הנהג לנהיגה בטוחה - כרמל (6, 10)

עומס בכביש

- השפעתו על המרחק שהרכב נסע מתחילת האירוע ועד תחילת התגובה – ישרון (10-11)
- השפעתו על זמן התגובה של הנהג – ישרון (6-9)
- השפעת עומס גבוה בכביש על מהירות הנהיגה - ישרון (5)
- השפעת עומס נמוך בכביש על מהירות הנהיגה - ישרון (5)
- השפעת עומס גבוה בכביש על תאונות דרכים - ישרון (6, 12-14)
- השפעת עומס נמוך בכביש על תאונות דרכים - ישרון (6, 12-14)
- השפעתו על מוקד הקשב של הנהג לפני ובמהלך אירוע – ישרון (14-16)

עומס בשולי הכביש

- השפעתו על המרחק שהרכב נסע מתחילת האירוע ועד תחילת התגובה – ישרון (10-11)
- השפעתו על זמן התגובה של הנהג – ישרון (6-9)
- השפעת עומס גבוה בשוליים על תאונות דרכים - ישרון (6, 12-14)
- השפעת עומס נמוך בשוליים על תאונות דרכים - ישרון (6, 12-14)
- השפעתו על מוקד הקשב של הנהג לפני ובמהלך אירוע – ישרון (14-16)

ערבים

- דריסה לאחור כסיכון מיוחד ביישובים הערבים - סיקרון (18)

פניות ילדים לחדר מיון

- בחלוקה לפי משתנים סוציו-דמוגרפיים
- גיל – חמו-לוטס ואח' (4, 6, 7, 22-23)
- מין (בנים/בנות) – חמו-לוטס ואח' (3, 4, 6, 7, 22-23)

מגזר (יהודים/ לא יהודים) - חמו-לוטם ואח' (4, 7, 8, 22-23)
מספר הפניות של בני 0-19 למיון עקב היפגעות בתאונות ב-2000 - חמו-לוטם ואח' (3, 6)
מתוך סך כל הפניות למיון של בני 0-19 - חמו-לוטם ואח' (3, 4)
בשנת חייהם הראשונה - חמו-לוטם ואח' (3)
לאחר שנת חייהם הראשונה - חמו-לוטם ואח' (3)

קלנועית

דגמים שונים של – גיטלמן ואח' 5 (21-22)
הגבלת גיל הנהיגה במדינות שונות – גיטלמן ואח' 5 (3)
הצורך ברישיון רכב/רישיון נהיגה לשם נהיגה ב – גיטלמן ואח' 5 (3)
חובת ביטוח – גיטלמן ואח' 5 (3)
חקיקה במדינות שונות בעולם ביחס לנהיגה בקלנועית
אוסטרליה - גיטלמן ואח' 5 (28)
אנגליה – גיטלמן ואח' 5 (28)
דנמרק – גיטלמן ואח' 5 (28)
הולנד – גיטלמן ואח' 5 (28)
ניו-זילנד – גיטלמן ואח' 5 (29)
ספרד – גיטלמן ואח' 5 (28)
צרפת – גיטלמן ואח' 5 (28)
קנדה – גיטלמן ואח' 5 (29)
מהי – גיטלמן ואח' 5 (3)
נסיעה בקלנועית בישראל
בדרך בינעירונית – גיטלמן ואח' 5 (7-11, 81-83)
בכביש – גיטלמן ואח' 5 (7-11, 85-87)
במדרכה – גיטלמן ואח' 5 (7-11, 83-84)
במעבר חצייה – גיטלמן ואח' 5 (7-11, 89-92)
בצומת – גיטלמן ואח' 5 (7-11, 88-89)
סכנה מיוחדת להיפגעות כתוצאה מנהיגה ב- סיקרון (17)
עמדות של אוכלוסיית הקשישים בישראל כלפי השימוש ב – גיטלמן ואח' 5 (4-7, 76-110, 96-101)
"קלנועית ביטחון" – גיטלמן ואח' 5 (19)
תאונות והיפגעות של נוסעי הקלנועית – גיטלמן ואח' 5 (3, 33)
בכביש – גיטלמן ואח' 5 (4)
עקב בעיות תשתית גיטלמן ואח' 5 (4, 33-37)
תקינה ישראלית הנוגעת לקלנועית – גיטלמן ואח' 5 (19, 94-95)

קשישים

חשיפת יתר לתאונות דרכים עקב מצבם הפיזי – גיטלמן ואח' 5 (2, 15)
כקבוצת סיכון להיפגעות בתאונות דרכים
בישראל – גיטלמן ואח' 5 (15)

במדינות האיחוד האירופי – גיטלמן ואח' 5 (15)

כהולכי רגל - גיטלמן ואח' 5 (2, 15)

כנהגים - גיטלמן ואח' 5 (2, 15)

כרוכבי אופניים - גיטלמן ואח' 5 (2, 15)

רכב דו גלגלי (במדינות שונות באירופה כולל ישראל)

מאפיינים דמוגרפיים של רוכבי אופנוע

גיל - סארטר (141-142)

מין – סארטר (141-142)

השכלה – סארטר (142)

מצב משפחתי – סארטר (143)

פרופיל הרוכבים - סארטר (227-240)

מהירות

שכיחות קבלת דוחות תנועה בגין מהירות - סארטר (152)

בחתך לפי מעורבות בתאונות דרכים – סארטר (152-153)

בחתך לפי מין – סארטר (153)

בחתך לפי גיל – סארטר (153)

בחתך לפי נסועה (קילומטראז') – סארטר (153)

בחתך לפי תדירות נסיעה – סארטר (153)

בחתך לפי נפח מנוע - סארטר (153)

תפיסות הנהגים לגבי ענישה בגין מהירות – סארטר (157-158)

נקיטה באמצעי בטיחות

חבישת קסדה

שכיחות שימוש בקסדה

בחתך לפי גיל – סארטר (194)

בחתך לפי מין – סארטר (195)

בחתך לפי נסועה (קילומטראז') – סארטר (195)

בחתך לפי נפח מנוע – סארטר (196)

בחתך לפי סוג הקסדה – סארטר (199-200)

בקרב נוסעים (לא נהגים) – סארטר (199-200)

שכיחות ענישה בגין אי חבישת קסדה - סארטר (208)

נקיטה באמצעי בטיחות אחרים

שכיחות לבישת מעיל – סארטר (209-210)

שכיחות לבישת אמצעי הגנה על הגב – סארטר (209-210)

שכיחות נעילת מגפיים – סארטר (209-210)

שכיחות קיומו של טלפון-קסדה - סארטר (209-210)

סגנון נהיגה

אי שמירת מרחק – סארטר (180)

אי מתן זכות קדימה להולכי רגל – סארטר (180)
נטילת סיכונים בנהיגה – סארטר (181)
השפעת קורסים בנהיגה על מסוכנות הנהיגה - סארטר (182)
חציית צומת באור כתום – סארטר (180)
עקיפות תכופות – סארטר (180)
שימוש בטלפון במהלך הנסיעה – סארטר (180)

עייפות

שכיחות נהיגה תחת השפעת עייפות - סארטר (175)
תאונות דרכים עם נפגעים

שכיחותן בקרב רוכבי אופנוע

בהשוואה לנהגי רכב פרטי – סארטר (214)
בחתך לפי גיל – סארטר (214-215, 219)
בחתך לפי מין – סארטר (214-215)
בחתך לפי סוג אופנוע ונפח מנוע - סארטר (215-217)
בחתך לפי מצב משפחתי – סארטר (219)
בחתך לפי מסוכנות בנהיגה – סארטר (220)
בחתך לפי ביצוע עבירות תנועה – סארטר (221)
בחתך לפי השפעת אלכוהול - סארטר (222)

תרופות

שכיחות נהיגה לאחר נטילת תרופה בה היה עלון שהזהיר כי התרופה עלולה להשפיע על
הנהיגה - סארטר (174-175)

רוכבי אופניים (במדינות שונות באירופה כולל ישראל)

ירידה ממוצעת בשיעור התאונות בקרב רוכבי אופניים במדינות שונות לאחר התקנת מעגל תנועה -
קשינסקי ואח' (18)

מאפיינים דמוגרפיים של רוכבי אופניים

בחתך לפי גיל – סארטר (251, 298)
בחתך לפי מין - סארטר (252, 298)
מוטיבציה לרכיבה על אופניים - סארטר (255-256)
בחתך לפי גיל – סארטר (261-262)
בחתך לפי מין – סארטר (262)
בחתך לפי גודל היישוב – סארטר (263, 266)
בחתך לפי אזור מגורים (כפרי/עירוני) – סארטר (264, 266)
בחתך לפי מעורבות עבר בתאונות דרכים - סארטר (264, 267)
מעורבות בתאונות דרכים – סארטר (312)
בחתך לפי נסועה (קילומטראז') - סארטר (312)
שכיחות חצייה באור אדום - סארטר (301)
שכיחות לבישת ביגוד מחזיר אור – סארטר (302)
שכיחות חבישת קסדה – סארטר (302)

שיעור הרוכבים הכועסים לעתים, לעתים קרובות או תמיד על משתמשי דרך אחרים - סארטר (310)
שנהרגו בתאונות דרכים בשנת 2009 – סארטר (254, 323)
בהשוואה לכלל ההרוגים בתאונות - סארטר (254)
תפיסת הסיכון של הרוכבים – סארטר (299-300)

רכיבה על אופניים בקרב ילדים בישראל

דפוסי רכיבה

לפי רשות מקומית - המנחם ואחי' (54)
לפי גיל - המנחם ואחי' (56)
לפי מין – המנחם ואחי' (56)
לפי מקום הרכיבה - המנחם ואחי' (56)
הימצאותו של אביזר נראות בחשיכה
לפי גיל - המנחם ואחי' (59)
לפי מין הילד – המנחם ואחי' (59)
לפי חבישת קסדה – המנחם ואחי' (59)
לפי רשות מקומית - המנחם ואחי' (60)
לפי סוג אופניים – המנחם ואחי' (60)
לפי סוג אתר - המנחם ואחי' (60)

חבישת קסדות

לפי גיל – המנחם ואחי' (57)
לפי מין – המנחם ואחי' (57)
לפי תנאי רכיבה – המנחם ואחי' (57)
לפי עיר – המנחם ואחי' (58)
לפי אתר רכיבה – המנחם ואחי' (58)
תקינות חבישת הקסדה - המנחם ואחי' (58)
תאונות עצמיות - סיקרון 1 (10)
תנאי רכיבה (לבד, בליווי מבוגר, בקבוצת ילדים)
לפי גיל – המנחם ואחי' (61)
לפי מין – המנחם ואחי' (61)
לפי סוג אתר - המנחם ואחי' (62)

רמזורים

מבנה מערך הרמזורים בישראל - מהלאל ואדרי (34)
האור האדום-צהוב ברמזור

השלכות בטיחות שליליות של האור האדום-צהוב ברמזור - מהלאל ואדרי (10)
כניסה לצומת במהלך הופעת האור האדום-צהוב - מהלאל ואדרי (4, 8)
הגורמים לכניסה מוקדמת לצומת - מהלאל ואדרי (8, 27-28)
ניצול האור האדום-צהוב לתחילת נסיעה – מהלאל ואדרי (4, 23-24, 46)
בקרב כלי רכב פרטיים – מהלאל ואדרי (47-49)

בקרב רכבים דו גלגליים - מהלאל ואדרי (51-49)
השוואה בין רכבים פרטיים לרכבים דו גלגליים - מהלאל ואדרי (52)
השפעתו על התרחשות תאונות חזית-צד בצומת - מהלאל ואדרי (4)
בקרב רוכבי אופנוע - מהלאל ואדרי (4)
ניצול האור האדום-צהוב לחציית קו עצירה - מהלאל ואדרי (4, 10, 46)
בקרב כלי רכב פרטיים – מהלאל ואדרי (54-56)
בקרב רכבים דו גלגליים - מהלאל ואדרי (4, 26, 33, 46, 56-57)
השוואה בין רכבים פרטיים לרכבים דו גלגליים - מהלאל ואדרי (57-58)
תפקידו - מהלאל ואדרי (3, 7, 10, 11-13)
תפוצתו במדינות שונות בעולם - מהלאל ואדרי (3, 8, 11, 14-16)

הזמן הבין ירוקים

השפעת הזמן הבין ירוקים על תאונות חזית-צד בצמתים מרומזרים - מהלאל ואדרי (3, 9, 27-26)
מהו - מהלאל ואדרי (3, 9)
חישובו - מהלאל ואדרי (16-23, 33)
ניצול האור האדום צהוב כקיצור זמן אפקטיבי של בין ירוקים - מהלאל ואדרי (4)
הפסד זמן הזינוק בגישה לצומת - מהלאל ואדרי (29-33, 59-60)
תפקידם - מהלאל ואדרי (9)

קשישים בישראל

ידע וציות לחוקי תנועה בקרב קשישים – קפלן ואחי' (10)
מאפיינים דמוגרפיים – קפלן ואחי' (5)
מיהו "קשיש" – קפלן ואחי' (32-33)
תאונות דרכים בקרב קשישים
ראו הערך: תאונות דרכים בקרב קשישים

תאונות דרכים

אחוז תאונות הדרכים הקטלניות בתוך הערים - מהלאל ואחי' (7-8)
בקרב צעירים
עקב חוסר מיומנות בנהיגה – כרמל (11)
עקב נטילת סיכון - כרמל (11)
בקרב גברים לעומת נשים
עקב חוסר מיומנות בנהיגה – כרמל (11)
עקב גורמי מוטיבציה - כרמל (11)
בקרב קשישים – קפלן ואחי'
בשל הסחות דעת (כגון שימוש בטלפון סלולארי בזמן הנהיגה) - מהלאל ואחי' (18)
גורמים סיכון עיקריים לתאונות דרכים
גורמי אדם – כדורי-לוינסקי ואחי' (8)
גורמים הקשורים ברכב – כדורי-לוינסקי ואחי' (8)

גורמים סביבתיים – כדורי-לוינסקי ואח' (8)

גורמי סיכון לתאונות דרכים בישראל

גורמי אנוש הקשורים בהתנהגות משתמשי הדרך - כרמל (10)

שיעור התאונות בישראל שקדמה להן עבירת נהג - כרמל (6, 10)

גורמים סביבתיים (תשתית לקויה, ראות לקויה, וכו') - כרמל (10)

תקלות ברכב - כרמל (10)

העלויות הישירות והעקיפות של תאונות דרכים - מהלאל ואח' (6)

השפעת מאפיינים סוציו-דמוגרפיים של נהגים צעירים על התרחשות תאונות דרכים – לוטן (114)

ייצוג יתר של הולכי רגל בתאונות דרכים בישראל - מהלאל ואח' (7, 8)

ייצוג יתר של נהגים צעירים בהתרחשות תאונות דרכים - לוטן (6, 24)

כגורם מוות מוביל בקרב אנשים מתחת לגיל 40 - אופלטקה (8)

כנגזרת של ותק בנהיגה, רקע כלכלי וחברתי, וגיל - אופלטקה (8)

מעורבות של נהגים צעירים בתאונות דרכים בישראל

בחלוקה לפי גיל ומין – לוטן (26)

כלל התאונות – לוטן (26)

תאונות חמורות - לוטן (26)

בחלוקה לפי ותק בנהיגה, גיל ומין - לוטן (26)

בחלוקה לפי ותק בנהיגה - לוטן (25)

מעורבות של נהגים בגיל מתקדם בתאונות דרכים

גיל, מעורבות בת"ד בעבר ומעורבות באירועי כשל כמנבאים של מעורבות בת"ד - דיאמנט ואח' (1, 28-30, 35-36)

חומרת הפגיעות כתוצאה מתאונה בקרב בני 65+ ביחס לכלל האוכלוסייה - דיאמנט ואח' (7)

מאפייני התאונות

ייצוג יתר של תאונות המתרחשות בתנאי נהיגה טובים - דיאמנט ואח' (7, 34)

שכיחות גבוהה יחסית של תאונות בצמתים ובפניה שמאלה - דיאמנט ואח' (7, 34)

מגבלה בתפקוד ונטייה לעבירות כמנבאים של מעורבות בת"ד - דיאמנט ואח' (1, 35-36)

קשר בין הגבלה עצמית בנהיגה למעורבות בת"ד - דיאמנט ואח' (2)

שכיחות עולה של ת"ד בקרב נהגים בגיל מתקדם - דיאמנט ואח' (7, 33)

קטגוריות של משתנים הקשורים במעורבות בתאונות דרכים

תכונות אישיות – כרמל (18)

כישורים קוגניטיביים – כרמל (18)

עיבוד אינפורמציה – כרמל (18)

משתנים דמוגרפיים - כרמל (18)

שנגרמו עקב השפעת אלכוהול

אחוז הנפגעים קשה בישראל בשל אלכוהול מתוך כלל נפגעי תאונות דרכים - בורד ואח' (3)

אחוז הנהגים המעורבים בתאונות דרכים קטלניות בישראל כשבדמם נמצאה רמת אלכוהול העולה על המותר בחוק - בורד ואח' (3)

השפעת שתיית אלכוהול על הסיכון למעורבות בתאונות דרכים בישראל - בורד ואח' (3)

בשטח עירוני - בורד ואח' (3)

בשטח בינעירוני - בורד ואח' (3)

תמותת ילדים בישראל עקב תאונות - המנחם ואח' (2, 6)

תאונות דרכים כסיבה המובילה לתמותת ילדים בגיל 0-17 - המנחם ואח' (2, 6)

תמותה בישראל עקב תאונות דרכים לפי סוג התאונה

התנגשות בין כלי רכב - המנחם ואח' (6)

התנגשות בין כלי רכב להולך רגל - המנחם ואח' (6)

התנגשות בין כלי רכב לרוכב אופניים - המנחם ואח' (6)

תת דיווח על נפגעים בתאונות דרכים בישראל - אילה כהן ואח' (5)

סקירה השוואתית של רמת התת דיווח במדינות שונות בעולם - אילה כהן ואח' (6-8)

שיטות תיקון לקבלת דיווח נכון יותר - אילה כהן ואח' (8-9)

תת דיווח של המשטרה לגבי מספר הנפגעים - אילה כהן ואח' (5-6)

תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים בישראל

גורמים למעורבות גבוהה של נהגים צעירים בתאונות דרכים

הפרעת קשב (ADHD) - כדורי-לוינסקי ואח' (6)

חוסר ניסיון בנהיגה - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 14, 21)

רצון לנטילת סיכונים - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 15, 22), כדורי-לוינסקי ואח' (6)

נהיגה תחת השפעת אלכוהול - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 18)

נהיגה בלילה - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 17-18), כדורי-לוינסקי ואח' (6)

נהיגה במהירות מופרזת - גסר-אדלסבורג ואח' (18)

היסח דעת - גסר-אדלסבורג ואח' (18)

הסעת נוסעים (נוכחות נוסעים ברכב) - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 16-17)

לחץ חברתי - כדורי-לוינסקי ואח' (6)

תפיסת סיכונים לקויה - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 15, 21, 23)

השפעות תרבותיות - גסר-אדלסבורג ואח' (13, 19-20)

שימוש בסמים ובאלכוהול - כדורי-לוינסקי ואח' (6)

השפעת ותק בנהיגה על מעורבות בתאונות דרכים - גסר-אדלסבורג ואח' (10-11)

השפעת תקופת הליווי על מעורבות בתאונות דרכים - גסר-אדלסבורג ואח' (11)

מאפייני תאונות דרכים של צעירים בישראל - גסר-אדלסבורג ואח' (10)

מעורבות נהגים בתאונות דרכים לפי קבוצות גיל - גסר-אדלסבורג ואח' (10)

מעורבות צעירים בתאונות דרכים בשנת 2008 לפי סוג התאונה

פגיעה בהולך רגל - גסר-אדלסבורג ואח' (12)

התנגשות חזית-צד - גסר-אדלסבורג ואח' (12)

התנגשות חזית-אחור - גסר-אדלסבורג ואח' (12)

התנגשות צד-צד - גסר-אדלסבורג ואח' (12)

התנגשות חזית-חזית - גסר-אדלסבורג ואח' (12)

תאונות עצמיות - גסר-אדלסבורג ואח' (12)

פרדוקס הנהג הצעיר - גסר-אדלסבורג ואח' (14-15)

שיעור הנהגים הצעירים המעורבים בתאונות דרכים ביחס לכלל אוכלוסיית הנהגים - גסר-אדלסבורג ואח' (10)

שיעור הנהגים הצעירים המעורבים בתאונות דרכים קשות וקטלניות ביחס לכלל אוכלוסיית הנהגים - גסר-אדלסבורג ואח' (10)

תאונות דרכים בקרב קשישים

גורמי סיכון להיפגעות קשישים בתאונות דרכים

ירידה ביכולת הפיזיולוגית – קפלן ואח' (2, 4, 10-11, 34, 38)

ירידה ביכולת הקוגניטיבית – קפלן ואח' (2, 9, 11, 34, 38)

היחלשות הגוף - קפלן ואח' (2, 9, 34, 38)

מגורים באזורים עירוניים - קפלן ואח' (2)

מאפיינים התנהגותיים (כגון חציית כבישים שלא במעבר חצייה) – קפלן ואח' (9)

היפגעות יתר של קשישים בתאונות דרכים – קפלן ואח' (2, 33)

מנבאים אפשריים למעורבות קשישים בישראל בתאונות דרכים

מאפיינים סוציו-אקונומיים (ובעיקר השתייכות דתית) – קפלן ואח' (28-29, 37, 38)

מצב בריאות ויכולת קוגניטיבית (ובעיקר יכולת ניידות) – קפלן ואח' (29, 37)

התמצאות בדרכים (ובעיקר יכולת הערכת מרחק) – קפלן ואח' (30, 37)

מידת הציות לתמרורים ולשלטי הדרך – קפלן ואח' (37)

תנאי הדרך וסביבת המגורים – קפלן ואח' (31, 37)

מעורבות של קשישים בישראל בתאונות דרכים

הזמן המועד להיפגעות

שעות הבוקר והצהריים – קפלן ואח' (9)

חומרת הפגיעות

הרוגים – קפלן ואח' (6-7, 9)

פצועים קשה – קפלן ואח' (6-7, 9)

פצועים קל – קפלן ואח' (6-7)

כהולכי רגל – קפלן ואח' (9)

כנהגים - קפלן ואח' (10, 35)

מקום ההיפגעות

בתחום העירוני – קפלן ואח' (9)

שלא במעבר חצייה – קפלן ואח' (9)

נשים לעומת גברים – קפלן ואח' (9)

שיעור ההרוגים הקשישים בתאונות דרכים במדינות שונות – קפלן ואח' (8)

תאונות דרכים במעגלי תנועה

מאפייני התאונות - קשינסקי ואח' (1)

התפלגות התאונות ומאפייניהן בסוגים שונים של מעגלי תנועה - קשינסקי ואח' (1, 2, 4, 13-17, 81-

76)

שיעור ממוצע של תאונות קלות - קשינסקי ואח' (75-76)

מועדי התרחשות התאונה במהלך היממה (יום/לילה) - קשינסקי ואח' (76-77, 82)
פגיעה בהולכי רגל - קשינסקי ואח' (77, 80, 82)
התנגשות רכב ברכב - קשינסקי ואח' (77, 80, 82)
התנגשות בעצם דומם - קשינסקי ואח' (77, 80, 82)
במעגלים הדו נתיביים לעומת המעגלים החד נתיביים - קשינסקי ואח' (76, 81)
במעגלים הדו נתיביים המלאים לעומת יתר סוגי המעגלים - קשינסקי ואח' (81)
ירידה ממוצעת בשיעור התאונות במדינות שונות לאחר התקנות מעגל תנועה - קשינסקי ואח' (16)
בקרב הולכי רגל - קשינסקי ואח' (17)
בקרב רוכבי אופניים - קשינסקי ואח' (18)

תאונות דרכים בצמתים מרומזרים

הגורם האנושי כאחראי עיקרי להתרחשותן - מהלאל ואדרי (23)
הסיבות השכיחות להתרחשותן - מהלאל ואדרי (23)
היפגעות רוכבי אופניים ורוכבי אופנוע בצומת - מהלאל ואדרי (25-26)
סוגי תאונות עם נפגעים בצמתים מרומזרים בישראל - מהלאל ואדרי (25)
תאונות חזית-צד
השפעת הזמן הבין ירוקים בצמתים מרומזרים על תאונות חזית-צד - מהלאל ואדרי (3, 9, 27-26)
השפעת ניצול האור האדום-צהוב לתחילת נסיעה על התרחשות תאונות חזית-צד בצומת - מהלאל ואדרי (4)
בקרב רוכבי אופנוע - מהלאל ואדרי (4)
שיעור התאונות חזית-צד מכלל התאונות בצמתים מרומזרים - מהלאל ואדרי (7, 33)
בצמתים עירוניים - מהלאל ואדרי (24)
בצמתים בינעירוניים - מהלאל ואדרי (24)
בחלוקה לפי חומרת פגיעה - מהלאל ואדרי (24)
הגורמים להתרחשות תאונות מסוג זה - מהלאל ואדרי (7)
שיעור התאונות חזית-צד מכלל התאונות עם נפגעים בצמתים מרומזרים בישראל - מהלאל ואדרי (24)
התאונות השכיחות ביותר בצמתים מרומזרים בישראל - מהלאל ואדרי (7)

תאונות דרכים – מגמות

מגמות בתאונות דרכים בעולם
ירידה במספר ההרוגים - מהלאל ואח' (5)
בחלוקה לפי מדינות - מהלאל ואח' (6)
השפעת אמצעי בטיחות וטכנולוגיה על הירידה במספר התאונות - מהלאל ואח' (5)
מגמות בתאונות דרכים בישראל
במגזר הערבי - מהלאל ואח' (7)
היפגעות ילדים
מגמות במגזר היהודי לעומת מגמות במגזר הערבי - שיפטן ואח' (82)

- ירידה במספר ההרוגים - מהלאל ואח' (6)
- ייצוג יתר של הולכי רגל - מהלאל ואח' (7, 8)
- מגמות ביחס להרוגים בתאונות דרכים בישראל
- סך הכול מספר הרוגים – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בדרכים לא עירוניות – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בדרכים עירוניות – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בתאונות עם נהגים צעירים (לפחות אחד מהנהגים המעורבים בתאונה הוא נהג צעיר בגיל 17-21) – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בתאונות עם רכב מקצועי (לפחות אחד מכלי הרכב המעורבים בתאונה הוא רכב משא מעל 4 טון) – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בתאונות רכב דו גלגלי (לפחות אחד מכלי הרכב המעורבים בתאונה הוא רכב דו גלגלי) – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים הולכי רגל בדרכים עירוניות - אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים הולכי רגל בדרכים הלא עירוניות - אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים הולכי רגל במגזר הלא יהודי – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בתאונות רכב בודד בדרכים הלא עירוניות - אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בתאונות חזית-חזית בדרכים הלא עירוניות – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בצמתים לא עירוניים (פרט לתאונות הולכי רגל) – אילה כהן ואח' 2
- מספר הרוגים בצמתים עירוניים (פרט לתאונות הולכי רגל) – אילה כהן ואח' 2

תאונות דרכים - משתנים המנבאים מעורבות בתאונות

אשם בקרות תאונות קודמות - רובינשטיין (12)

גיל – רובינשטיין (12-13)

היסטוריית תאונות (תאונות קודמות) - רובינשטיין (11)

ותק וניסיון בנהיגה - רובינשטיין (4)

מגדר - רובינשטיין (4, 12-13)

משתני אישיות –

אחריות - רובינשטיין (5)

אימפולסיביות - רובינשטיין (11-13)

היפראקטיביות - רובינשטיין (4)

הישגיות - רובינשטיין (5)

חיפוש ריגושים - רובינשטיין (4)

חוסר סבלנות - רובינשטיין (5)

חרדה – רובינשטיין (4)

מוחצנות - רובינשטיין (6)

מוכוונות - רובינשטיין (6)

מהימנות - רובינשטיין (5)

משמעת עצמית - רובינשטיין (5)

נזירותיות - רובינשטיין (6)

נטייה לנטילת סיכונים - רובינשטיין (4)

נעמיות - רובינשטיין (6)

- עוינות - רובינשטיין (5)
- פתיחות לחוויה – רובינשטיין (6, 16-20)
- צורך בשליטה - רובינשטיין (4)
- תוקפנות - רובינשטיין (4)
- עבירות תנועה – רובינשטיין (4)

תאונות דרכים – סימולציה לחיזוי היפגעות

- סימולציה לחיזוי היפגעות של נהג ונוסע ברכב כתוצאה מהתנגשות במעקה בטיחות - מוראדגיליאן (3)
- רכב משפחתי במשקל 900 ק"ג - מוראדגיליאן (11, 58)
- רכב משפחתי במשקל 1,500 ק"ג - מוראדגיליאן (7, 11, 20-30, 58)
- סימולציה לחיזוי היפגעות כתוצאה מהתנגשות רכב בהולך רגל - מוראדגיליאן (3)
- התלות בין גובה הפציעה (ברך, ירך וכד') לבין חומרת הפציעה - מוראדגיליאן (8)
- התנגשות רכב במשקל 900 ק"ג בברך של הולך רגל במהירות 40 קמ"ש – מוראדגיליאן (35-)
- (59, 30)
- התנגשות רכב במשקל 900 ק"ג בברך של הולך רגל במהירות 50 קמ"ש – מוראדגיליאן (39-)
- (59, 36)
- התנגשות רכב במשקל 900 ק"ג בירך של הולך רגל במהירות 50 קמ"ש – מוראדגיליאן (43-)
- (59, 40)
- התנגשות רכב במשקל 900 ק"ג בשוק של הולך רגל במהירות 50 קמ"ש - מוראדגיליאן (47-)
- (59, 44)
- סימולציה לחיזוי חומרת הפציעה של נהג הרכב בעקבות התנגשות צד ברכב
- התנגשות צד בעצמים נייחים בצדי הדרך (עצים, עמודי תאורה וכד') - מוראדגיליאן (3, 8, 60)
- התנגשות צד בעצמים נייחים (כמו רכבים שונים) - מוראדגיליאן (3, 8, 60)
- התנגשות צד במהירות 50 קמ"ש - מוראדגיליאן (49-58, 60)

תיאוריית האוריינטציה הקוגניטיבית - כרמל (21-24)

תיאוריית ניהול האימה

- ביקורת על - טאובמן בן-ארי (17-24)
- כחלק ממודל מוטיבציוני רחב היקף - טאובמן בן-ארי (13-17)
- מהי – טאובמן בן-ארי (1, 2-3, 10)
- שילוב הפחד מפני מוות ב- טאובמן בן-ארי (10-13)

תכניות לאומיות לטיחות בדרכים

- ירידה ניכרת במספר ההרוגים בתאונות דרכים במדינות מתקדמות בעקבות הפעלתן – גיטלמן ואח'
- (6, 8, 17, 23)
- יעדים לאומיים להפחתת הרוגים בתאונות במדינות שונות - גיטלמן ואח' (23-38)
- מידת ההצלחה במימוש היעדים - גיטלמן ואח' (23-38)

תכניות התערבות חוייתיות בבתי ספר שמטרתן למנוע תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים

דרכים להערכתה - גסר-אדלסבורג ואח' (3, 25-26, 42-44)
המודלים התיאורטיים שעליהם הן מבוססות – גסר-אדלסבורג ואח' (3, 28)
השפעותיה (מידת האפקטיביות) – גסר-אדלסבורג ואח' (3, 8, 28)
התאמתן לאוכלוסיית היעד - גסר-אדלסבורג ואח' (45-48)
מטרות התוכניות מול יישומן בפועל – גסר-אדלסבורג ואח' (3, 28, 39-42)
מיפוי השימוש בהן – גסר-אדלסבורג ואח' (3, 4, 28)
סוגים שונים של תוכניות התערבות
הרצאה משולבת עם סרטונים ואביזרים – גסר-אדלסבורג ואח' (36)
משחקים אינטראקטיביים – גסר-אדלסבורג ואח' (37-38)
סדנאות – גסר-אדלסבורג ואח' (24, 38)
סימולטור נהיגה – גסר-אדלסבורג ואח' (24, 35)
סרט – גסר-אדלסבורג ואח' (38)
עדות אישית – גסר-אדלסבורג ואח' (37)
תיאטרון - גסר-אדלסבורג ואח' (25, 35)
עמדות בוני התוכניות והרכזים התעבורתיים – גסר-אדלסבורג ואח' (3, 4-6, 28, 54-69)

תמרורים

הבעייתיות בסימון המהירות המותרת בכבישי ישראל באמצעות שלט בודד בתחילת קטע המהירות
– נורמן 1 (16)
תמרור ושילוט במעגלי תנועה
בארצות הברית – קשינסקי ואח' (48-51)
בישראל - קשינסקי ואח' (91-92)

תקינה ישראלית ביחס לסוגי רכב חלופיים

אופניים – גיטלמן ואח' 5 (18)
אופניים חשמליים – גיטלמן ואח' 5 (19)
קורקינט חשמלי – גיטלמן ואח' 5 (19)
קלנועית – גיטלמן ואח' 5 (19, 94-95)
קלנועית ביטחון – גיטלמן ואח' 5 (19)
רכב שעשועים – גיטלמן ואח' 5 (18)
רכינע (segway) – גיטלמן ואח' 5 (20)
תלת אופן – גיטלמן ואח' 5 (19)

תשתיות

ביישובים חרדים - המנחם ואח' (12, 14)
מעגלי תנועה - קשינסקי ואח'
מאפייני תאונות המתרחשות במעגלי תנועה - קשינסקי ואח' (1)
מעברי חצייה במעגלי תנועה - קשינסקי ואח' (93-95)
שיעורי התאונות המתרחשות בסוגים שונים של מעגלי תנועה - קשינסקי ואח' (1, 2, 4)

תמרור ושילוט

בארצות הברית – קשינסקי ואח' (51-48)

בישראל - קשינסקי ואח' (92-91)

סביב בית הספר - המנחם ואח' (55-54)

תשתיות לקוויות כסיבה להתרחשות תאונות דרכים - סיקרון (16-13)

תשתיות לקוויות בדרכי ההגעה לבית הספר - סיקרון 1 (5, 17, 19)

מדרכות פגומות – סיקרון 1 (5, 17, 18, 25)

העדר שבילי גישה לאופניים – סיקרון 1 (5, 18, 25)

העדר מעגלי תנועה בקרבת בית הספר – סיקרון 1 (5, 18, 25)

העדר פסי האטה - סיקרון 1 (5, 18, 25)

אין איסור חניה מחוץ לשער בית הספר – סיקרון 1 (5, 18, 25)

העדר מגרש חניה או מספיק מקומות חניה לרכב פרטי – סיקרון 1 (5, 18, 25)

העדר תמרורים מתאימים – סיקרון 1 (5, 18, 25)

העדר גדרות בטיחות תקינות מול הכניסה לבית הספר – סיקרון 1 (5, 18, 25)

השוואה בין השנים 2007 ו-2008 - סיקרון 1 (23-24)

מחקרים בתחום המשפט

אובדן השתכרות

הפחתת הפיצוי בגין אובדן השתכרות עקב נהיגה בשכרות - זמר (4, 113-114)

מטרת קיומה של תקרה - הראל (5)

שיעור המס שיש לנכות בגין – הראל (115-116)

אלכוהול

הפחתה או שלילה של פיצויים מנפגע שנהג ברכב תחת השפעת אלכוהול

בביטוח מקיף - זמר (16-20)

בגין רכיב כאב וסבל - זמר (3, 4, 113-114)

בגין רכיב אובדן השתכרות – זמר (4, 113-114)

בחקיקה הראשית - זמר (2)

בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה - זמר (2)

במקרים של שכרות קיצונית - זמר (4)
דין משווה - זמר (4-2, 68-23)
הבחנה בין מבוטח לבין צד שלישי - זמר (3, 4, 25-26, 28-34, 112-113)
הדין הישראלי - זמר (2, 11)
הוכחת השכרות - זמר (4, 32, 116-117)
ודוקטרינת האשם התורם - זמר (4)
ודרישת הקשר הסיבתי - זמר (3, 4, 31, 114-115)
וסעיף 15(1) לפקודת ביטוח רכב מנועי - זמר (2)
חריג בפוליסה ביחס לנהיגה בשכרות - זמר (2)
כנגזרת של רמת האלכוהול בדמו של המבוטח - זמר (4)
מכוח חובת הזהירות של המבוטח - זמר (3, 14-16, 86-89)
במשפט ההשוואתי - זמר (33-38)
מכוח סעיף 26 לחוק חוזה הביטוח - זמר (3, 89-101)
מכוח סעיף 7(1) לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים - זמר (97-100)
מכוח תקנת הציבור - זמר (3, 84-86)
שיקולי מדיניות
אינטרס הודאות בחוזי ביטוח - זמר (73-74)
הגנה על צדדים שלישיים - זמר (71)
הרתעה - זמר (69-70)
השיקול הסוציאלי - זמר (71)
השפעת האלכוהול אינה ניתנת לצפייה מראש - זמר (72)
חוסר התאמה בין מידת האשם לסנקציה - זמר (73)
לגיטימיות חברתית - זמר (72)
עקרון חופש החוזים - זמר (73-74)
פיזור הנזק - זמר (71-72)
תפקיד המשפט הפלילי - זמר (72)
חריג בפוליסה הנוגע לשכרות - זמר (2)
מתאם בין נהיגה תחת השפעת אלכוהול לבין התרחשות תאונות דרכים - זמר (10)
קשיי הוכחה של השפעת האלכוהול על התרחשות התאונה - זמר (3, 32)
רמת השכרות
שלילה או הפחתה של פיצויים מנפגע שנהג ברכב תחת השפעת אלכוהול כנגזרת של רמת
האלכוהול בדמו של המבוטח - זמר (4, 116-117)

ביטוח חלקי

תקפות פוליסה שאינה עונה על כל דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי - זמר (104-105)

ביטול חוזה הביטוח

מחמת הפרת חובת הגילוי הטרומ חוזית בכוונת מרמה - אליאס 2 (72-73)
עקב מרמת ביטוח - אליאס 2 (135-136)

גרימת מקרה הביטוח במתכוון

כללי - אליאס 1 (132-135)
נהיגה בשכרות כ- זמר (3, 89-101)
נהיגה בשכרות בראי סעיף 7(1) לחוק הפיצויים לנפגע תאונות דרכים - זמר (97-100)

נהיגה בשכרות והחזקה המשפטית שלפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו – זמר (3), 92-91

נהיגה בשכרות קיצונית כ – זמר (90-91, 101)
נטל ההוכחה לעניין - הראל (24-36)

הוראת השוואת המעמד (סעיף 3(ב) לפקודה)
חובת הגילוי הטרומ חוזית – אליאס 2 (72-73)

החמרת הסיכון – אליאס 1 (110-115)

הפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה

"מקרה הביטוח" על פי הפוליסה - הראל (13)
"נפגע" על פי הפוליסה - הראל (13)
"נזק גוף" על פי הפוליסה - הראל (13)
"שימוש ברכב מנועי" על פי הפוליסה - הראל (13)
"תאונת דרכים" על פי הפוליסה - הראל (13)

הסעה בשכר

כסייג לאחריות המבטח - הראל (10)
נטל השכנוע לעניין – הראל (15)
נטל הבאת הראיות בדבר - הראל (10)

העדר אשם

ראו – עקרון העדר אשם

השתק פלוגתא

במסגרת תביעה לפי חוק הפיצויים - הראל (101-104)

השתתפות עצמית

בביטוח אופנוע – הראל (131-132)
כאמצעי לייעול הסדר הפלתי"ד - הראל (131-132)
כאמצעי למלחמה בהונאות ביטוח – אליאס 2 (192-194)

התאבדות

נטל ההוכחה לעניין - הראל (28-33)

התיישנות

השפעת תקופת ההתיישנות על מרמות ביטוח - אליאס 2 (172-179)
התיישנות בדיני פלתי"ד דין משווה – דויטש (72-73)
התיישנות תביעה מכוח פוליסת החובה – אליאס 1 (140-142); אליאס 2 (174-176)

ועדות רפואיות

כאמצעי לייעל את הסדר הפלתי"ד - הראל (123-125)

חובת ביטוח

חובת עשיית ביטוח כלפי צד שלישי – דין משווה - דויטש (75-74)

חובת הגילוי הטרומי חוזית של המבוטח בביטוח חובה

הפרתה בכוונת מרמה

וביטול החוזה – אליאס 2 (73-72)

ההסדר בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה – אליאס 2 (93-82)

והוראת השוואת המעמד (סעיף 3(ב) לפקודה) – אליאס 2 (73-72)

התפתחות היסטורית – אליאס 2 (82-63)

מרמה בנוגע לגיל הנהג (סעיף 15(1) לפקודה) – אליאס 2 (103-93)

”עניין מהותי” – אליאס 2 (79-78)

תוצאות הפרתה מבחינת המבוטח - אליאס 2 (103-93)

תוצאות הפרתה מבחינת צד שלישי - אליאס 2 (103-93)

חובת גילוי של המבטח

בקשר לקיומו של סייג הנוגע לשכרות בפוליסה – זמר (4, 117-118)

חובת הזהירות של המבוטח

הפחתה או שלילה של פיצויים מנפגע שנהג ברכב תחת השפעת אלכוהול מכוח חובת הזהירות של המבוטח - זמר (3, 14-16 86-89)

דין משווה - זמר (33-38)

חוות דעת של מומחים רפואיים

דין משווה – דויטש (81-79)

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים

השפעת תכלית החוק על הגישה כלפי מרמות ביטוח – אליאס 2 (60-61)

התכלית הסוציאלית של - זמר (3)

ופיצוי נפגע שנהג בגילופין - זמר (3)

סעיף 7 לחוק הפיצויים

תכלית הסעיף - אליאס 2 (131-133)

חוק חוזה הביטוח

היחס בין חוק חוזה הביטוח לבין פקודת ביטוח רכב מנועי – אליאס 1 (43-34)

סתירה בין הוראה בחוק חוזה הביטוח לבין הוראה בתקנות הביטוח – אליאס 1 (63-41)

סעיף 25 לחוק חוזה הביטוח

תחולתו על מרמה בביטוח חובה – אליאס 2 (106-129)

תחולתו על תביעה כוזבת של צד שלישי – אליאס 2 (124-126)

תחולתו על פוליסת ביטוח החובה לרכב – אליאס 1

גישת מחוקק המשנה – אליאס 1 (11)

גישת הספרות המשפטית – אליאס 1 (11)

גישת הפסיקה – אליאס 1 (11)

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים
גרימת התאונה במתכוון - אליאס 1 (132-135)
תכליתו – אליאס 1 (70-72, 12)

חזקה שלפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו
נהיגה בשכרות והחזקה המשפטית שלפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו – זמר (3, 92-91)

חזקות שבעובדה
מהן - הראל (67-69)

חזקת גיל פרישה - הראל (73-75)

חזקת ההמשכיות - הראל (69-70)

חזקת הרשות - הראל (47-48, 78-82)

חזקת הרשות הראשונית - הראל (47-48, 78-82)

חזקת השכר הממוצע - הראל (76-78)

חזקת התלות - הראל (70-73)

ייחוד העילה
דין משווה – דויטש (69-71)

כאב וסבל
הפחתת הפיצוי בגין כאב וסבל עקב נהיגה בשכרות - זמר (3, 4, 113-114)
עלות הנזקים לכלל המשק בגין – רצון (4)
פיצויים בגין כאב וסבל - דין משווה – דויטש (48-57)
קביעת קריטריון אחיד לפיצוי - הראל (5)

מומחים רפואיים
הוכחת שיעור הנזק באמצעות – הראל (52)
"ראשית ראיה" לצורך מינוי מומחה רפואי - הראל (53-54)
שאלות הבהרה וחקירה נגדית -
כללי - הראל (59-62)
הצעה לרפורמה - הראל (126-129)

מיסוי
שיעור המס שיש לנכות מהפיצויים בגין אובדן השתכרות – הראל (115-116)

מרמה בתביעת פיצויים מכוח פוליסת החובה

אחריות פלילית בגין – אליאס 2 (183-179)
 בטלות החוזה מחמת – אליאס 2 (105-103)
 ביטול הפוליסה עקב מרמת ביטוח – אליאס 2 (136-135)
 דפוסי המרמה האופייניים לענף ביטוח החובה בישראל – אליאס 2 (61-56, 10-9)
 הגורמים לשגשוג תופעת המרמה – אליאס 2 (51-32, 13-11)
 הקואליציה נגד מרמות ביטוח (Coalition Against Insurance Fraud) – אליאס 2 (214, 13)
 הקושי להוכיח מרמות ביטוח – אליאס 2 (35-33)
 הפן הסובייקטיבי של הנוק – אליאס 2 (36-34)
 יתרון המידע של התובע והעדר ראיות חיצוניות – אליאס 2 (34-33)
 נטל ההוכחה המוגבר – אליאס 2 (37-6)
 השבת פיצויים שהתקבלו במרמה – אליאס 2 (142-136)
 וחובת ההודעה המידית על התאונה – אליאס 2 (201-195)
 יסודות המרמה
 כוונת מרמה – אליאס 2 (27-25)
 מודעות לכזב – אליאס 2 (24)
 מסירת עובדות כוזבות – אליאס 2 (23-22)
 כללי - אליאס 2
 נזקי המרמה – אליאס 2 (56-51)
 נטל ההוכחה לעניין מרמה – אליאס 2 (172-147); הראל (112-106);
 סעיף 25 לחוק חוזה הביטוח
 תחולתו על מרמה בביטוח חובה – אליאס 2 (129-106); אליאס 1 (132-122)
 תחולתו על תביעה כוזבת של צד שלישי – אליאס 2 (126-124)
 פיצויים עונשיים – אליאס 2 (206-201)
 שיעור התביעות הנגועות במרמה מתוך כלל התביעות
 באנגליה – אליאס 2 (31)
 בארצות הברית – אליאס 2 (35, 31)
 במסצ'וסטס – אליאס 2 (31)
 בפלורידה – אליאס 2 (31)
 בגרמניה – אליאס 2 (31)
 בישראל – אליאס 2 (32)
 תביעות שווא שעניינן חבלות בכפות הידיים כתוצאה מסגירת דלתות של מכוניות - רופמן ואח' (2),
 (8, 5)

”מקרה הביטוח”

כמשמעותו בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה – הראל (13)

משפט פלילי

כאמצעי המתאים להתמודד עם נהיגה בשכרות - זמר (3, 20, 72)

נהיגה בהיתר

הוכחתה – הראל (47-46)

נהיגה ברכב

מתאם בין נהיגה תחת השפעת אלכוהול לבין התרחשות תאונות דרכים - זמר (10)

נהיגה פרועה ברכב כגרימת מקרה הביטוח במתכוון - זמר (92-91)

"נזק גוף"

כמשמעותו בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה – הראל (13)

נזק ראיתי - הראל (93-90)

נטל הקטנת הנזק בביטוח חובה – אליאס 1 (152-148)

נכות

קביעת נכות "לפי דין אחר" (סעיף 6 לחוק הפלת"ד) - הראל (63-62)

"נפגע"

כמשמעותו בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה – הראל (13)

סבסוד צולב

בין הנהגים השיכורים לנהגים הפיכחים - זמר (3)

סייגים בפוליסת ביטוח החובה

בנוגע לנהיגה תחת השפעת אלכוהול - זמר (2)

בנוגע למצב הגופני או הנפשי של המבוטח - זמר (2)

תנאים לתחולת החריג – שליטה ומודעות של המבוטח – זמר (84-83, 109-110)

סייג שכרות בפוליסה

כללי - זמר (2)

חובת גילוי בקשר לקיומו של סייג הנוגע לשכרות בפוליסה – זמר (4, 117-118) תקפותו

לפי החקיקה הראשית – זמר (103)

לפי הפוליסה התקנית – זמר (110)

לפי סעיף 15(1) לפקודת ביטוח רכב מנועי – זמר (106-109, 110-111)

סיכון מוסרי

בהקשר של נהיגה בגילופין - זמר (14)

עקרון העדר אשם (no fault)

דין משווה – דויטש (3-8)

השפעתו על מרמות ביטוח – אליאס 2 (48)

מטרתו - הראל (5)

פרשנות העיקרון – דין משווה – דויטש (10-11)

פוליגרף

שימוש בפוליגרף לצורך הוכחת מרמת ביטוח – אליאס 2 (168-171); הראל (112-115)

פוליסת ביטוח החובה לרכב

ביטול הפוליסה – אליאס 1 (107-96)
הבלטת הגבלות בפוליסה – אליאס 1 (96-95)
חובת הגילוי של המבוטח – אליאס 1 (61-50)
חובת ההודעה על התאונה וחובת שיתוף הפעולה – אליאס 1 (122-115)
כביטוח אישי – אליאס 1 (83-80, 17-16)
כביטוח אחריות – אליאס 1 (158-155, 83-80, 17-16)
כזכות אישית שאינה ניתנת להעברה
כללי – אליאס 1 (14)
סעיף 13 לפקודת ביטוח רכב מנועי – אליאס 1 (14, ה"ש 8)
כחווה – אליאס 1 (9, 75-74)
ועקרון חופש החוזים – אליאס 1 (77-76)
פרשנותה – אליאס 1 (74-73, 34-21)
תחולת חוק חווה הביטוח על הפוליסה – אליאס 1
תחולת חוק החוזים הכללי על הפוליסה – אליאס 1 (67-64)
תחולת חוק החוזים האחידים על הפוליסה – אליאס 1 (70-69)
תחולת חוק הפיקוח על הביטוח על הפוליסה – אליאס 1 (70-69)
תניות פטור – אליאס 1 (79-78)

פיצויים בגין נזקי גוף

השלכות ביטוח חיים ותגמולים אחרים על הפיצויים בגין נזקי גוף – דין משווה – דויטש (59)
מיסוי – דין משווה – דויטש (68-66)
ניכוי דמי ביטוח לאומי מסך הפיצויים – דין משווה – דויטש (78)
עתיים – דין משווה – דויטש (62-60)
חד פעמיים – דין משווה – דויטש (62-60)
תקרה – דין משווה – דויטש (74-73)

פיצויים עונשיים

בגין מרמות ביטוח – אליאס 2 (206-201)

פסק דין פלילי

שימוש בפסק דין פלילי המרשיע במרמה כראיה בהליך אזרחי – אליאס 2 (154-152)

פסק דין פלילי כנגד הנהג או הנפגע

כראיה במשפט אזרחי - הראל (98-94)

פעולת איבה

נטל ההוכחה לעניין - הראל (36-34)

פקודת ביטוח רכב מנועי

ההוראה הנוגעת לביטול הפוליסה (סעיף 24 לפקודה) – אליאס 1 (100-96)
ההוראה הנוגעת לגרימת מקרה הביטוח במתכוון (סעיף 17) לפקודה – אליאס 1 (135-132)
הוראת השוואת המעמד (סעיף 3(ב) לפקודה) – אליאס 1 (16)
היחס בינה לבין חוק חווה הביטוח - אליאס 1 (43-34)
סעיף 15(1) לפקודה - זמר (2, 109-106, 111-110)

פרמיה

גביית פרמיה מוגדלת מנהגים שנהגו תחת השפעת אלכוהול – זמר (11, 21, 70)
כאמצעי הרתעה מפני נהיגה בשכרות – זמר (21, 70)

צליפת שוט (whiplash)

ומרמות ביטוח – אליאס 2 (11-14, 34-35)

קרן פיצויים לנפגעי תאונות דרכים

דין משווה – דויטש (76-77)

קרנית

המצבים בהם מוטל עליה לפצות נפגעים - הראל (116-117)
חבותה במקרה של תאונת פגע וברח - הראל (21, 119-121)
נטל ההוכחה לעניין העדר ביטוח ולעניין ביטוח חסר - הראל (117-118)
פסק דין פלילי כראיה במשפט האזרחי – הראל (98-101)

קשר סיבתי בין התאונה לבין הנזק

הוכחתו - הראל (15-20, 63-65)
במקרה של החמרת מצבו הגופני של הנפגע - הראל (18)

"רכב מנועי"

הגדרת המונח "רכב" או "רכב מנועי" – דין משווה – דויטש (13-15)

רשלנות תורמת

רשלנות תורמת לקרות התאונה – דין משווה – דויטש (31-34)

שימוש ברכב ללא ביטוח

נטלי ההוכחה והראיה - הראל (43-47)

שימוש ברכב ללא רישיון נהיגה

נטלי ההוכחה והראיה - הראל (41-42)

שימוש ברכב ללא רשות

נטלי ההוכחה והראיה - הראל (41-42)

שימוש ברכב לצורך ביצוע פשע

נטלי ההוכחה והראיה - הראל (42-43)

"שימוש ברכב מנועי"

משמעותו – דין משווה – דויטש (16-20)
כמשמעותו בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה – הראל (13)

שכרות

ראו - אלכוהול

"תאונת דרכים"

כמשמעותה בסעיף 1 לחוק הפלתי"ד - הראל (12)
כמשמעותה בפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה - הראל (13)
מהי? – דין משווה – דויטש (24-21)
מתאם בין נהיגה תחת השפעת אלכוהול לבין התרחשות תאונות דרכים
בישראל - זמר (10)
בעולם - זמר (10)
שנגרמה עקב שכרות
אשם תורם של מגישי אלכוהול וברים – זמר (21)
נטל ההוכחה לעניין התרחשותה - הראל (15-13)
קשר סיבתי בין התאונה לבין הנזק
הוכחתו - הראל (20-15, 65-63)
במקרה של החמרת מצבו הגופני של הנפגע - הראל (18)

תאונת פגע וברח

ומרמות ביטוח – אליאס 2 (34-33, 61-57)
חבות קרנית במקרה של תאונת פגע וברח - הראל (21, 121-119)
נטל ההוכחה לעניין התרחשותה – הראל (21)

תאונה עצמית

ומרמות ביטוח – אליאס 2 (34-33, 61-57)

תביעה על פי חוק הפלתי"ד

משך ההתדיינות - הראל (5)
נטל ההוכחה - הראל (9-8)
נטל הבאת הראיות - הראל (10-9)

תגמולי הביטוח

השלכות ביטוח חיים ותגמולים אחרים על הפיצויים בגין נזקי גוף – דין משווה – דויטש (59)
מועד תשלומם – אליאס 1 (137-136)
ניכוי דמי ביטוח לאומי מסך הפיצויים – דין משווה – דויטש (78)
ריבית עונשית בגין איחור בתשלום - אליאס 1 (138-137)

תניות פטור בחוזה לביטוח חובה

בנוגע לגיל הנהג – אליאס 2 (103-93)
הבלטתן – אליאס 1 (96-95)
הסעה בשכר כסייג לאחריות המבטח - הראל (10)
נטל ההוכחה לעניין התגבשותן - הראל (23-22)
תוקפן – אליאס 1 (79-78)

תקנת הציבור

הפחתה או שלילה של פיצויים מנפגע שנהג ברכב תחת השפעת אלכוהול מכוח – (3, 84-86)
מהי – זמר (82-83)
שלילת זכאות לפיצויים בשל האינטרס הציבורי – דין משווה - דויטש (35)

תשלום תכוף

”הוכחה לכאורה” - הראל (49-52)
מטרתו - הראל (49)